

PLAN DE CONVIVENCIA

Aprobado no curso 2017-2018

1ª Revisión curso 2019-20

2ª Revisión e adaptación 2020-21

CEIP ESPEDREGADA

INDICE

1. Introducción
2. Marco Legal
3. Proceso de elaboración do Plan de Convivencia
 - 3.1 sensibilización da comunidade educativa
 - 3.2 Contextualización
 - 3.3 Análise e diagnose da situación do centro
4. Principios e fins que sustente o Plan do Centro
5. Obxectivos do Plan de Convivencia
6. Actuacións, medidas para favorecer a convivencia
 - a) Actuacións para previr o conflito:
 - Actuación de coordinación
 - Actuación de acollida
 - Actuacións organizativas
 - Actuacións para previr a violencia de xénero
 - Actuacións para previr a discriminación
 - Actuacións curriculares
 - b) Actuacións para formar en materia de convivencia
 - c) Programas relacionados coa mellora da convivencia
 - d) outras medidas que favorezan a convivencia
7. Actuacións para resolver o acoso
8. Resolución do conflito
 - 8.1 Programa de habilidades sociais
9. Normas de convivencia do centro
10. Comisión de convivencia:
 - a) Composición
 - b) Normas
 - c) Periodicidade das reunións
 - d) Plan de actuación
11. Aula de convivencia

12. Mecanismos de coordinación e colaboración

13. Seguimento, avaliación e mellora do Plan

14. Aprobación do Plan

15. Anexos

Anexo 1 PROTOCOLO DE ACOSO

Anexo 2 ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DA AULA DE CONVIVENCIA.

1. INTRODUCCIÓN

O informe para a UNESCO da Comisión Internacional sobre a educación para o século XXI formula a ampliación dos obxectivos educativos máis alá do estrito campo do coñecemento e, máis concretamente, sinala a necesidade de que o alumnado aprenda na escola a convivir, coñecendo mellor aos demais e creando un espírito novo que impulse a realización de proxectos comúns e a solución pacífica e intelixente dos conflitos.

Os educadores somos conscientes da importancia das relacións de convivencia na escola, un proceso natural dinámico xerado dentro da comunidade educativa. Tal e como sinala Fernando Savater en *El valor de Educar (1997)*: "agora que a familia non cobra plenamente o seu papel socializador, a escola non só pode efectuar a súa tarefa específica "ensinar", senón que comeza a ser obxecto de novas demandas sociais". Cremos que a escola pode contribuír a dar resposta a estas demandas e que a través da educación é posible fomentar a convivencia democrática e o respecto ás diferenzas individuais.

No marco de autonomía de que a LOE dota aos centros docentes, é nosa intención elaborar o Plan de Convivencia co obxecto de planificar, desenvolver e avaliar actuacións integrais encamiñadas a mellorar a convivencia e o clima escolar e desenvolver nos membros da comunidade educativa a cultura da comunicación, a participación e a convivencia, respectando o principio de non discriminación e de inclusión educativa como valores fundamentais, así como os principios e obxectivos recollidos na Lei Orgánica 8/1985, do 3 de xullo, Reguladora do Dereito á Educación e na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación

O plan de convivencia do centro é o documento no que articulamos a convivencia escolar, que garante a educación no exercicio dos dereitos e das liberdades dentro dos principios democráticos de convivencia, así como na prevención de conflitos e na súa resolución pacífica. Este plan de convivencia forma parte do Proxecto Educativo do centro.

Partimos para a súa elaboración das reflexións de toda a comunidade educativa sobre o modelo de convivencia. Para que sexa efectivo debe ser coñecido e asumido por todos e cada un dos

compoñentes da comunidade educativa: alumnado, profesorado, familias, traballadores do centro...

Queremos que este plan regule as relacións que se establecen dentro do centro e que harmonice as relacións do centro co entorno. Traballamos na procura dun clima nas aulas relaxado e cordial que faga que as aprendizaxes sexan máis significativas, que se caracterice polo respecto mutuo, o diálogo, a tolerancia e atención á diversidade.

Os diferentes plans do centro están actualizados e revisados anualmente o que facilitou a elaboración do plan de convivencia. A disposición que establece a comunidade educativa cando é consultada permite pensar que o clima de convivencia do centro é o axeitado, e os conflitos non revisten especial gravidade e que son perfectamente asumibles e normalizados, entendendo tamén que toda esta realidade pode ser mellorada.

O plan de convivencia integra o principio de igualdade entre mulleres e homes e establece, sobre a base dun diagnóstico previo, as necesidades, os obxectivos, as directrices básicas de convivencia e actuacións, incluíndo a mediación na xestión dos conflitos, e contendo actuacións preventivas, educadoras e correctoras.

A elaboración deste plan de convivencia supuxo a análise e valoración sobre os principais documentos organizativos e curriculares do centro:

- a) O proxecto educativo do centro
- b) A concreción curricular, respecto do desenvolvemento das competencias básicas e da metodoloxía empregada.
- c) O plan xeral de atención á diversidade e o plan de acción tutorial.
- d) As normas de organización e funcionamento do centro, sobre todo aquelas que garanten o cumprimento do plan de convivencia e as que recollen respostas educativas que o centro proporciona aos diferentes intereses e motivacións do alumnado.
- e) A programación xeral anual.

O plan de convivencia establece as liñas de actuación a seguir no noso centro en canto a convivencia se refire. Entendendo os conflitos dende un punto de vista dinámico e pacífico, e sendo un instrumento útil no seu afrontamento por parte da comunidade educativa.

2. MARCO LEGAL

A normativa actual na que nos apoiamos é a especificada a continuación:

- ➔ Constitución Española
- ➔ Lei 4/2011 do 30 de xuño e normativa que a desenvolve
- ➔ Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa (LOMCE) (BOE 10/12/2013)
- ➔ Lei 4/2011, do 30 de xuño, para a convivencia e a participación da comunidade educativa. (DOG 15/07/2011)
- ➔ Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar. (DOG 27/01/15)
- ➔ Decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento Orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria.
- ➔ Orde do 22 de xullo de 1997, pola que se regulan determinados aspectos da organización e funcionamento das escolas de educación infantil, dos colexios de educación infantil e primaria dependentes da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
- ➔ Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da Educación Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.
- ➔ Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- ➔ Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- ➔ Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro de protección xurídica do menor.
- ➔ Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal.
- ➔ Lei 5/2000, do 12 de xaneiro, regulador da responsabilidade penal dos menores.
- ➔ Lei 7/2004, do 16 de xullo, galega para a igualdade de mulleres e homes na Comunidade

Autónoma de Galicia.

- ➔ Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gais, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.

CEIP ESPEDREGADA

3. PROCESO DE ELABORACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA

3.1 SENSIBILIZACIÓN DA COMUNIDADE EDUCATIVA

Creamos un documento marco que articule a convivencia escolar do centro, que recolla as liñas xerais do modelo, o principio de igualdade entre mulleres e homes, as necesidades do centro cunha base nun diagnóstico, as directrices básicas e actuacións a realizar, e ante todo, que se trate dun plan práctico, dinámico e real aspectos no que toda a comunidade educativa está de acordo.

3.2 CONTEXTUALIZACIÓN

O centro está situado na parroquia de Raxó no concello de Poio, é un centro dunha soa liña cos niveis de primaria e infantil.

As familias que recibe o centro están situadas nun nivel socio-cultural medio e a lingua de comunicación é o castelán. Dicur que da unidade familiar a maioría traballan os dous polo que os neno/as están en moitas ocasións a cargo dos avós.

3.3 ANÁLISE E DIAGNOSE DA SITUACIÓN DO CENTRO

Cabe engadir, en relación ao clima de convivencia, que o noso centro non presenta, salvo contadas excepcións, problemas graves de convivencia. Resólvense, como norma xeral, na clase coa intervención do titor ou profesor da materia e nalgúns casos coa participación do equipo directivo e o apoio do Departamento de Orientación. Neste momento non hai casos de absentismo escolar e a resposta dos pais cando xorde algún problema é, en termos xerais, boa, colaborando co centro.

Descubrimos o estado da convivencia do centro neste apartado, sendo o punto de partida desta a enquisa de convivencia realizada pola comunidade educativa e a raíz desta facemos unha análise DAFO cos resultados:

Aspectos positivos

- Do Centro

- x Persoal docente definitivo.
- x Cómtese no centro cun grupo de docentes encargados da dinamización do centro (TAC).
- x Traballase na liña do respecto as diferencias.

- Do Profesorado:

- x Boa relación entre o profesorado, alumnado e familias.
- x Traballase dende as titorías ensinándolle ao alumnado a resolución pacífica dos conflitos.

Do Alumnado

- x Son escasos os conflitos graves.
- x Está contento e síntese seguro no centro.
- x Confía no profesorado e acode a el para a resolución de conflitos.

Das familias

- x Acoden ao centro sempre que son convocadas.
- x Manteñen unha comunicación constante co profesorado.
- x Non hai absentismo escolar.
- x As familias participan no centro e na educación dos seus fillos/fillas.
- x Amosan interese polos estudos dos seus fillos/as e fan un seguimento continuado da súa evolución escolar.
- x Amosan interese polas condutas dos seus fillos/as.
- x Cando teñen un conflito acoden ao centro.
- x escoitan ao profesor e chégase a acordos de actuación.
- x Axudan ao profesorado nas súas tarefas.

Aspectos Negativos

- x Aumento do perfil de alumnado con problemas de conduta nos primeiros niveis.
- x Permisividade das familias no establecemento de normas na casa

x Conflitividade detectada no centro

Periodicidade	Situacións	Implicados
Raras veces	Enfrontamentos	Grupo alumnos
	Malas contestacións	Alumnos e profesores
	Falta de integración	Profesorado e alumnado
	Danar o mobiliario	Alumnado
	Os profesores pouco implicados	Profesorado
	Desobedecer e non obedecer ao profesorado	Alumnado
Con frecuencia	Insultos	Alumnado
	Poñer alcumes ou mofarse do compañeiro	
Moito	Interromper	Alumnado
	Non respectar a quenda	
	Non recoller os papeis	
	Pintar as mesas	
	Conflitos polo fútbol	

Localización dos conflitos

Na maioría dos casos os conflitos están localizados no momento de lecer do alumnado onde o xogo e libre.

ACTUACIÓNS DESENVOLVIDAS NO ÁMBITO DA CONVIVENCIA

a. Traballo da convivencia dende a prevención:

- Plans de acollida do profesorado e alumnado novo
- PAT : Trabállanse as normas do centro da aula e dos diferentes espazos como recreo, biblioteca..
- Plan de atención a diversidade

b. Traballo a nivel titorial :

- Normas de aula.
- Dereitos e deberes do alumnado.
- Normas de espazos comúns do centro.

c. Información e colaboración das familias:

- Divulgación de todos os plans do centro e en especial das normas de convivencia.
- Información e colaboración ante un determinado conflito

d. Resolución do conflito mediante a mediación.

- Falando co profesor en privado
- Mediación entre iguais.
- O profesorado dá consellos con pautas a seguir.
- Intervención do Departamento de Orientación.
- Implicación das familias na resolución de conflitos.
- Acódesse á vía punitiva cando afectan a danos do material ou faltas de respecto ao profesorado ou ao alumnado.

Efectividade destas medidas

Percíbese que o clima de convivencia mellora, no punto de maior conflictividade do centro, que é o recreo, e na aula de maior problema de convivencia, todo grazas ao traballo do PAT.

4. PRINCIPIOS E FINS QUE SUSTENTAN O PLAN DO CENTRO

O plan de convivencia susténtase nun conxunto de valores asumidos por todos os membros da comunidade educativa que se converten en principios reitores do modelo propio de xestión da convivencia no centro.

Estes valores orientan a práctica, constitúen o punto de referencia para valorar e guiar os comportamentos cotiáns, facilitan a construción dun compromiso compartido entre os membros da comunidade educativa e argumentan e xustifican as actuacións disciplinarias ou de promoción da convivencia que se adopten.

E seguindo como marco a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa, o plan debe desenvolver os seguintes fins e principios:

1. A garantía dun ambiente educativo de respecto mutuo que faga posible o cumprimento dos fins da educación e que permita facer efectivo o dereito e o deber de aproveitar de forma óptima os recursos que a sociedade pon a disposición do alumnado no posto escolar.
2. A educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas.
3. A prevención e tratamento das situacións de acoso escolar mediante medidas eficaces.
4. O recoñecemento ao profesorado, en especial aos membros dos equipos directivos dos centros docentes, das facultades precisas para previr e corrixir as condutas contrarias á convivencia, así como da protección xurídica adecuada ás súas funcións.
5. A corresponsabilidade das nais e pais ou das titoras ou titores no mantemento da convivencia nos centros docentes, como un dos principais deberes que lles corresponden en relación coa educación dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas.
6. Promover a resolución pacífica dos conflitos e fomentar valores, actitudes e prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas.
7. Avanzar no respecto entre todos os membros da comunidade educativa e a mellora da convivencia escolar.
8. A promoción e sensibilización dos distintos sectores que interveñen na educación sobre a importancia da convivencia como parte fundamental para o desenvolvemento persoal e social do alumnado.
9. Igualdade entre mulleres e homes.

5. OBXECTIVOS DO PLAN DE CONVIVENCIA

OBXECTIVOS XERAIS

- a) Facilitarlles aos órganos de goberno e ao profesorado instrumentos e recursos en relación coa prevención da violencia e a mellora da convivencia no centro.
- b) Concienciar e sensibilizar a comunidade educativa sobre a importancia dunha adecuada

convivencia escolar e sobre os procedementos para melloralala e acadar un ambiente educativo que permita o óptimo aproveitamento dos recursos que a sociedade pon á disposición do alumnado.

c) Fomentar no noso centro os valores, as actitudes e as prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas e avanzar no respecto á diversidade e no fomento da igualdade entre homes e mulleres.

d) Facilitar a prevención, a detección, o tratamento, o seguimento, a xestión e a resolución dos conflitos que se poidan producir no centro e aprender a utilzalos como fonte de experiencia e aprendizaxe.

e) Facilitar a prevención, detección e eliminación de todas as manifestacións de violencia, especialmente do acoso escolar, da violencia de xénero e das actitudes e comportamentos xenófobos e racistas.

f) Facilitar a conciliación ou a mediación para a resolución pacífica dos conflitos.

g) Dotar a comunidade educativa dos recursos necesarios para a xestión do conflito.

h) Contribuír desde o ámbito da convivencia á adquisición das competencias clave, particularmente das competencias cívica e social e a autonomía e iniciativa persoal.

i) Fomentar e facilitar a participación, a comunicación e a cooperación das familias no mantemento da convivencia no centro.

j) Adquisición por parte do alumnado das competencias necesarias para lograr unhas relacións sans consigo, cos demais e co medio no que vive.

k) Instaurar o sentimento de pertenza a un grupo, sentíndose todos os seus membros ben acollidos, respectados e seguros.

l) Establecer, incrementar e consolidar as relacións con entidades e institucións do contorno que contribúan á construción de comunidades educadoras e a unha convivencia de calidade que potencie os dereitos e as liberdades fundamentais.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

1. Coidar do entorno

- x Considerar a aula e o centro como un espazo propio a manter limpo e ordenado.
- x Organizar correctamente o uso de espazos e tempos no centro.
- x Coidar as aula e zonas compartidas.

- x Respetar as instalacións.
- x Desenvolver actitudes de coidado e respecto do medio ambiente: uso adecuado da auga, reciclado selectivo de residuos, consumo de electricidade, recollida de tapóns ...

2. Coidar das nosas relacións

- x Participar democraticamente na xestión da aula e do centro.
- x Entender a diversidade como un valor para a comunidade
- x Empregar metodoloxías na aula que favorezan o respecto a diversidade.
- x Definir unha liña metodolóxica que potencie a educación inclusiva e favoreza a convivencia.
- x Establecer un marco de normas establecidas democraticamente coa participación de todos e todas.
- x Usar do diálogo para a resolución dos conflitos.
- x Fomentar unha actitude aberta e empática ante o profesorado e familias.
- x Empregar o reforzo positivo na realización das tarefas da aula.
- x Traballar actitudes de confianza, cohesión do grupo...
- x Unificar criterios entre o profesorado, coordinarse para a toma das diferentes decisións pedagóxicas a tomar para o traballo co alumnado.

3. Coidar de nós mesmos

- x Afrontar positivamente o conflito, tomado como oportunidade para mellorar.
- x Fomentar o esforzo fronte a competitividade.
- x Aproveitar cada conflito de convivencia para traballar cos protagonistas a reflexión e ou análise que os leven a considerar mellores alternativas de cara a ocasións futuras.
- x Traballar a confianza en nós mesmos e nos demais, comprender e expresar as nosas emocións e autocontrolar a frustración.
- x Establecer unha boa comunicación.

6. ACTUACIÓNS, MEDIDAS PARA FAVORECER A CONVIVENCIA

A) ACTUACIÓNS PARA PREVIR O CONFLITO

Actuacións de coordinación

DESTINATARIOS	PROCEDEMENTO	RESPONSABLES
Profesorado	Coordinación e consenso nas normas e decisións <ul style="list-style-type: none"> • Reunións, claustros: Debate, argumentación, toma e cumprimento de decisión. • Coordinacións de principio de curso • Criterios de elección dos titores • Organización dos grupos 	Equipo directivo, comisión de convivencia e claustro

Actividades de acollida

DESTINATARIOS	PROCEDEMENTO	RESPONSABLES
Familias novas	Reunións informativas <ul style="list-style-type: none"> • NOF • Normas de convivencia • Principios pedagóxicos do centro 	O equipo directivo O profesorado titor/a Orientación
Alumnado	Actividades de titoría <ul style="list-style-type: none"> • NOF • Normas de convivencia. • Dereitos e deberes do alumnado e das familias. • Medidas correctoras • Actividades de cohesión do grupo 	Profesorado titor/a e especialistas Orientación
Familias Alumnado Persoal non docente	Actividades extraescolares <ul style="list-style-type: none"> • Organización e funcionamento • Comunicacións as familias • Información ao alumnado por parte do monitor 	Equipo directivo

Profesorado novo	Acollida e entrega de información	Equipo directivo
------------------	-----------------------------------	------------------

Actuacións Organizativas

Destinatarios	Procedemento	Responsables
Alumnado Profesorado	Entradas e saídas: <ul style="list-style-type: none"> O alumnado formará filas á entrada e saída O profesorado que teña clase á primeira (entrada) ou última hora (saída) conducirá ao alumnado desá aula. Haberá dous profesores responsables cada día de atender as entradas e saídas e ao alumnado transportado. 	Profesorado
Alumnado Profesorado	Organización dos cambios de clase. <ul style="list-style-type: none"> Puntualidade do profesorado. O alumnado vai ao servizo nos cambios de clase ou co permiso do profesor/a que teña a seguinte clase. O alumnado das aulas DIXITAL deben ter os seus ordenadores pechados. O profesorado que teña clase noutra aula irá a buscar/levar ao alumnado. 	Profesorado
Alumnado Profesorado	Organización dos recreos: Número de profesores: <ul style="list-style-type: none"> Infantil: 1 profesor 	Profesorado

	<ul style="list-style-type: none"> • Primaria: 2 profesores <p>Zona de vixilancia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prefixadas para cada profesor/a • Especial atención ao alumnado de : NEAE - Condutas disruptivas. 	
Aula/clase	<p>Organización da aula:</p> <p>grupo, individual, parellas... Tendo en conta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Non discriminación • Fomentar a interrelación 	Profesorado
	<p>Organización actividades extraescolares:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entradas e saídas. (NOF) • Normas de convivencia. (NOF) 	Equipo directivo Profesorado ANPA Consello Escolar

Actuacións para previr a violencia de xénero

Destinatarios	Procedemento	Responsables
Alumnado	<p>Actividades de sensibilización da igualdade de homes e mulleres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Día da non violencia de xénero • Lectura de contos que traballen a igualdade/ emocións • Concursos: "Dillo a quen maltrata" • Videos • ... 	Todo o profesorado

Actuacións para previr a Discriminación

DESTINATARIOS	Procedemento	Responsables

Comunidade educativa	<p>Actividades de sensibilización da comunidade educativa na non discriminación por razón de raza, sexo, procedencia e condición persoal ou social:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Día de convivencia • Día da muller traballadora • Actividades do día da Paz co Centro de Servizos Sociais do Concello • Lecturas sobre a non discriminación • Recollida de novas • Realización de debuxos, murais... 	Todo o profesorado
----------------------	--	--------------------

Actuacións para previr o acoso

Actividades de titoría:

- Establecemento das normas de aula.
- Dereitos e deberes do alumnado/familias.
- Actividades específicas dirixidas á prevención do acoso (dinámicas de grupo, de cohesión...)
- Comunicación e reunións coas familias
- Vixilancia das zonas comúns: patios, recreos, cambios de clase, servizos...

Actividades formativas:

Alumnado, profesorado e familias (Plan Director para a mellora da Convivencia Escolar)

Asesoramento do departamento de Orientación.

Actuacións Curriculares

Destinatarios	Procedemento	Responsables
alumnado	Coordinación das programacións docentes e desenvolvemento do currículo entre o profesorado que imparta a mesma área e/ou nivel	Profesorado CCP
Alumnado	Establecemento de diferentes estratexias	Profesorado

	metodolóxicas adaptadas á diversidade do alumnado e ao alumnado con NEAE	
Alumnado	Avaliación do progreso do alumnado con obxectivo de establecer proxectos de mellora	Profesorado
Profesorado	Avaliación da práctica docente co obxectivo de establecer proxectos de mellora	Profesorado

B) ACTUACIÓNS PARA FORMAR EN MATERIA DE CONVIVENCIA

➤ **Para o alumnado:**

Plan director
Proxecto Fundación Meniños

➤ **Para o profesorado**

Plan de Formación

➤ **Para as familias:**

Plan Director
Información a nivel titorial

C) PROGRAMAS RELACIONADOS COA MELLORA DA CONVIVENCIA

Programas para a mellora da convivencia

O alumnado do noso centro está a participar en diferentes programas e actividades formativas no tema de convivencia escolar como son:

- ✓ Plan Director para a mellora da Convivencia Escolar: charlas informativas sobre os perigos de internet, o acoso...
- ✓ Patrulla verde: Programa de reciclaxe
- ✓ Ponlle as Pilas ao teu bocata, almozos saudables

Recursos educativos

O departamento de Orientación, ten un programa de habilidades sociais como unha guía para a

convivencia onde a través de presentación e actividades interactivas trabállanse as diferentes habilidades sociais: saudar e despedirse, colaborar, compartir...

D) OUTRAS MEDIDAS QUE FAVOREZAN A CONVIVENZA

Elaboración e desenvolvemento de programas específicos para alumnado de condutas disruptivas, autoestima baixa, prevención de acoso...

Por outra banda dende a biblioteca foméntase a relación interniveis a través do programa “Apadriñamento lector”.

7. ACTUACIÓNS PARA RESOLVER O ACOSO

1. ESTRATEXIAS PREVENTIVAS DE ORGANIZACIÓN DO CENTRO

- Promover a participación na elaboración e revisión dos documentos do centro, destacando os valores e normas que pretenden desenvolver actitudes sociais de igualdade, respecto e diálogo, fomentando o consenso na toma de decisións.
- Potenciar o funcionamento da Comisión da convivencia do centro.
- Solicitar o apoio e o asesoramento do departamento de orientación ante os indicios ou situacións que poden derivar en posible acoso.
- Reunións periódicas dos titores por niveis co obxecto de deseñar accións conxuntas para a mellora da convivencia no centro. Adoptar estratexias organizativas que posibiliten a implicación de todo o profesorado nos labores titoriais.
- Difusión á comunidade educativa, a través de diferentes medios, do plan de convivencia e das NOF.
- Garantir que todos os membros da comunidade educativa coñezan os seus dereitos e deberes.
- Organización do centro respectuosa coa diversidade e aceptación desta como un valor positivo, fomentando a inclusión.
- Impulsar nas concrecións curriculares para os distintos cursos o desenvolvemento de todas as competencias básicas, en especial a competencia social e cidadá. - Rexistro dos conflitos que se producen no centro co fin de ter unha visión global e introducir as modificacións

necesarias na regulación da convivencia do centro. - Divulgar entre o profesorado, alumnado e familias orientacións básicas sobre o acoso e a súa prevención.

- Protocolos de información ante unha situación de acoso.
- Establecer canles para a denuncia de situacións de acoso con garantía de confidencialidade: caixa de reclamacións, queixas e suxestións; taboleiro de denuncias e queixas vía telemática, correo electrónico de solicitude de axuda...
- Vixilancia en zonas comúns: aseos, corredores, recreos, entradas e saídas... - Mellorar as zonas de ocio, organizar grupos de xogo...
- Introducción de estratexias específicas de desenvolvemento emocional, habilidades sociais e axuda persoal.
- Elaboración de orientacións e establecemento de programas de formación para todos os membros da comunidade educativa sobre a prevención e resolución de conflitos:
 - x Formación específica do profesorado, elaboración de materiais e documentos, protocolos de actuación axustados ao propio centro...
 - x Formación de familias: pautas para previr o acoso e outras formas de violencia dende a familia.
 - x Formación do alumnado, técnicas de resolución pacífica de conflitos.
- Elaboración de orientacións e establecemento de programas formativos dirixidos aos diferentes membros da comunidade educativa, coa intención de previr e actuar ante situacións de ciberacoso:
 - x Formación do profesorado e de familias: sensibilización sobre o uso saudable e razoable das TIC, aprender a transmitirle aos menores a confianza suficiente para que poidan recorrer a eles en caso necesario, aprender a apoiar ao menor en caso de confirmarse o ciberacoso e, en caso de ameazas graves, presentar a correspondente denuncia no organismo competente.
 - x Formación ao alumnado: potenciar o uso positivo das TIC e o espírito crítico ante os contidos aos que acceden, ser coidadoso cos datos persoais, onde aparecen e a quen se proporcionan; non responder a provocacións a través dos medios tecnolóxicos; cando unha ameaza é persistente, hai que gardar o que se poida a xeito de proba do sucedido, pechar a conexión e pedir axuda a unha persoa

adulta.

2. ESTRATEXIAS DE PREVENCIÓN NA AULA

- Inclusión no plan de acción tutorial da elaboración de normas de convivencia en cada clase, incluíndo de xeito explícito normas contra o acoso entre os compañeiros ou compañeiras, nas que se sensibilice sobre o dano que produce o maltrato e se faga explícito o rexeitamento a todos os tipos de violencia, así como propostas de recuperación en caso de incumprimento das normas.
- Realizar actividades de tutoría programadas no grupo referidas a:
 - Relacións no grupo,
 - Fomento da amizade,
 - Tarefas colaboradoras,
 - Sensibilización fronte ao maltrato (respecto pola diferenza, promover a empatía emocional, rachar con mitos , aprender a ofrecer e pedir axuda, diferenciar entre amigos/as e compañeiros/as...),
 - Análise das relacións interpersoais, dos sentimentos e dos conflitos traballar no grupo habilidades sociais asertivas e de autocoñecemento que capaciten o alumnado para dar respostas axeitadas en diferentes contextos:
 - Educar para as relacións interpersoais igualitarias baseadas na valoración mutua e no respecto.
 - Exercitar técnicas de autocontrol, empatía e resistencia á frustración.
 - Desenvolver a través de métodos cooperativos habilidades sociais e destrezas para a xestión das emocións.
 - Facilitarlle ao alumnado canles para que poida comunicarse co profesorado
 - Utilizar sesións de tutoría e xuntas de avaliación para detectar posibles situacións de acoso e/ou ciberacoso, analizando tamén os casos de absentismo escolar.
 - Manter a través da acción tutorial contactos periódicos coas familias para compartir información e asegurar unha mutua colaboración.
 - Seguimento do clima da aula.
 - Aplicación e valoración de cuestionarios sociométricos.

Para permitir unha verdadeira prevención, é prioritaria a concienciación do maior número de membros da comunidade escolar respecto de dous aspectos:

1. Conseguir a comprensión o máis obxectiva posible do fenómeno de acoso escolar, empregando regularmente elementos de medición que permitan prever posibles situacións deste.
2. Crear unha conciencia colectiva das normas mínimas de convivencia que todo membro desa comunidade ten que cumprir.

➤ **PROTOCOLO DE ACOSO**

A resolución do protocolo de acoso realizarase segundo o especificado no anexo 1 .

8. RESOLUCIÓN DO CONFLICTO

Para afrontar a convivencia resulta imprescindible pensar no conflito como algo normal e evitable, así podemos ter unha visión positiva do mesmo e podemos traballar con el e aproveitalo como unha oportunidade educativa. Polo tanto a primeira intervención ante o conflito é preventiva

1. Traballar o conflito

Consideramos fundamental o tratamento do conflito na labor da titoría para o cal se dota ao titor de material e tempo para dedicalo a traballar o conflito a través do PAT onde incluímos o programa de habilidades sociais con accións como:

- Prevención do maltrato
- Normas de aula
- Resolver conflitos...

2. Afrontamento do conflito

- ◆ Facer persoas non so transmitir coñecementos: formación integral
- ◆ Clima da escola: Consensuar valores asertividade fronte a permisividade e autoritarismo (folla informativa para o alumnado)
- ◆ Coidado das relacións interpersoais.
- ◆ Coidado das relacións co resto da comunidade.

Ante calquera conflito leve será o profesorado titor e o especialista o que resolva mediante o diálogo e a negociación cos implicados

- ◆ Ante o incumprimento dunha norma axudaráselle a reflexionar sobre o seu comportamento para que sexa consciente das consecuencias deste.
- ◆ Segundo a gravidade da falta haberá unha amonestación verbal ou sanción, tendo en conta as NOF e as normas de convivencia. Tratarase de restablecer a situación, pedindo perdón ou ben fixando entre os implicados o xeito de restablecer as relacións .
- ◆ Informaráselle a familia dos conflitos, ben no momento no que xurdan, ben nas titorías. Buscarase que a familia adopte criterios comúns de actuación cara a reforzar as medidas adoptadas.

Cando o conflito é de relevancia seguirase o establecido nas NOF relativo á corrección de condutas.

8.1 PROGRAMA DE HABILIDADES SOCIAIS

VER DOCUMENTO ESPECÍFICO APARTE

9. NORMAS DE CONVIVENCIA DO CENTRO

O obxectivo fundamental das nosas normas de convivencia é desenvolver unhas relacións positivas entre os diferentes membros da comunidade educativa para lograr un clima escolar axeitado que facilite o logro dos obxectivos educativos.

En particular, as normas de convivencia concretan os dereitos e deberes dos distintos sectores da comunidade educativa e establecen as condutas contrarias á convivencia e as correccións que lle correspondan polo seu incumprimento.

As normas de convivencia están especificadas das Normas de Organización e Funcionamento do noso centro (NOF) e garanten o cumprimento deste plan de convivencia. Dende o noso centro facilitaremos o coñecemento destas normas de convivencia a toda a comunidade educativa:

- Estarán publicadas na páxina web.
- As familias serán informadas da súa existencia nas reunións anuais de titoría.
- O profesorado titor informará ao alumnado explicando as posibles dúbidas que poidan

xurdir.

- Estarán a disposición de todo o alumnado en cada unha das titorías.

10. A COMISIÓN DE CONVIVENCIA

COMPOSICIÓN

A comisión de convivencia constituirase no consello escolar e na súa composición integrará o principio de igualdade entre mulleres e homes de todos os sectores da comunidade educativa. Terán representantes do profesorado, das familias e do persoal de administración e servizos, na mesma proporción que se encontran representados no consello escolar. Será presidida pola persoa titular da dirección do centro e unha das persoas integrantes actuará como secretaria ou secretario, quen levantará a acta das súas reunións. O nomeamento das persoas integrantes da comisión de convivencia corresponde ao director ou á directora por proposta dos colectivos representados.

A composición da nosa comisión de convivencia será a seguinte:

- Director/a do centro: presidente/a
- 1 representante do profesorado
- 1 representante das familias
- 1 representante da administración local

Cando a comisión de convivencia o considere oportuno, e co obxecto de que informen no ámbito das súas respectivas competencias, poderá solicitar o asesoramento dos/ as profesionais do departamento de orientación que interveñen no centro, do profesorado titor relacionado co tema que se analice, do educador ou educadora social do concello de Poio ou doutros ou doutras profesionais segundo a problemática de que se trate, así como das asociacións do sector que poidan colaborar na mellora da convivencia.

PERIODICIDADE DAS REUNIÓNS

Manteranse tres reunións anuais de carácter ordinario, unha por trimestre, e con carácter extraordinario cantas veces sexa convocada pola súa presidencia, por iniciativa propia ou por proposta de, polo menos, unha terceira parte dos seus membros.

FUNCIONS DA COMISIÓN DE CONVIVENCIA

A comisión de convivencia terá carácter consultivo e desempeñará as súas funcións por delegación do consello escolar, para facilitar o cumprimento das competencias que este ten asignadas en materia de convivencia escolar e velará pola correcta aplicación deste plan de convivencia e das normas de convivencia do centro.

PLAN DE ACTUACIÓN

- A) Elaborar o plan de convivencia do centro e dinamizar todos os sectores da comunidade educativa, incorporando as súas iniciativas e achegas no procedemento de elaboración, desenvolvemento e seguimento do citado plan.
- B) Adoptar as medidas preventivas necesarias para garantir os dereitos de todos os membros da comunidade educativa e o cumprimento das normas de convivencia do centro.
- C) Impulsar accións dirixidas á promoción da convivencia, especialmente o fomento de actitudes para garantir a igualdade entre mulleres e homes, a igualdade de trato de todos os membros da comunidade educativa e a resolución pacífica de conflitos.
- D) Propor ao consello escolar as medidas que considere oportunas para mellorar a convivencia, así como dar conta a este, cando menos dúas veces ao longo do curso, das actuacións desenvolvidas e das correccións e medidas disciplinarias impostas.
- E) Coñecer o cumprimento efectivo das correccións e medidas correctoras nos termos en que fosen impostas e informar o consello escolar sobre o grao de cumprimento da normativa vixente.
- F) Realizar o seguimento dos compromisos de convivencia subscritos no centro.
- G) Elaborar unha memoria anual sobre a análise da convivencia e conflictividade no centro, na cal se reflectan as iniciativas no ámbito do centro sobre a materia. Este informe será trasladado ao consello escolar do centro e ao correspondente servizo territorial de Inspección Educativa.
- H) Aquelas outras que lle sexan encomendadas polo CE ou polo órgano da administración educativa con competencias na materia.

11. AULA DE CONVIVENCIA

A Aula de Convivencia é unha ferramenta para resolver democraticamente os conflitos, antes de aplicar as medidas sancionadoras que supoñan a aplicación das NOF, empregando outras medidas correctoras. Tamén pode ser unha medida complementaria da aplicación sancionadora das NOF.

Tendo en conta isto, entendemos a aula de convivencia como

- Unha medida de reflexión.
- Unha aula de traballo.
- Analizadora da convivencia e executora das medidas propostas pola comisión de convivencia.

A ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DA AULA (Anexo 2)

12. MECANISMOS DE COORDINACIÓN E COLABORACIÓN

COORDINACIÓN INTERNA NO CENTRO

1. Coordinación nas programacións didácticas levadas a cabo polo profesorado. A principio de curso, prográmanse reunións entre o profesorado para a elaboración das programacións didácticas
2. Reunión de coordinación entre niveis ou etapa: a principio de curso realízase unha reunión do profesorado que impartiu clase e o profesorado que vai impartir o próximo curso.
3. Reunións do profesorado de nivel/clase: periodicamente reúnense o profesorado que imparte docencia a unha mesma clase para unificar e coordinar criterios sobre normas e comportamento da aula.
4. Reunións da Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP) o A CCP reúnense mensualmente para coordinar os aspectos pedagóxicos do centro.
5. Reunións do equipo de actividades extraescolares: Semanalmente reúnese este equipo para coordinar todo tipo de actividades a desenvolver no centro.
6. Reunións do Equipo directivo co persoal non docente: Periodicamente realízase reunión do equipo directivo para concretar aspectos de mellora do centro.
7. Reunións e claustros do profesorado: realízanse periodicamente para coordinar distintos aspectos do centro.
8. Departamento de orientación

COAS FAMILIAS

O Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia dispón que “Os centros educativos promoverán a implicación das nais, pais ou titores e titoras legais do alumnado ...” e que estas recibirán “... información e asesoramento que lles axuden no seu labor educativo, faciliten a comunicación co profesorado e potencien a participación na vida dos centros”. En consecuencia, para dar contido a esa colaboración, establécense as seguintes accións:

1. Establecemento de dúas horas mensuais de visitas tutoriais.
2. Mantemento dunha reunión tutorial xeral obrigatoria no primeiro trimestre, antes do 31 de outubro, e aconsellándose outras dúas, unha en cada trimestre.
3. Determinación dos contidos mínimos a tratar nesas reunións, sendo estes os seguintes:

Primeira reunión obrigatoria:

- ✓ Información básica sobre o modelo educativo que preside o PEC.
- ✓ Información sobre a CC, a súa autoría e utilidade.
- ✓ Información sobre o calendario escolar.
- ✓ Aclaración da liña metodolóxica usada na aula e sobre aspectos como: materiais necesarios, contidos a traballar, actividades de aprendizaxe, criterios e instrumentos de avaliación, actividades de reforzo e de ampliación, apoios e RE, criterios de promoción, nivel de colaboración familiar, a información ás familias, etc.
- ✓ Información dos principais aspectos das NOF e da PXA, en concreto: estrutura organizativa, horarios de cada clase e criterios usados, horas de tutoría e/ou atención ás familias, actividades complementarias e extraescolares, control da asistencia e xustificación das faltas, normas de convivencia, etc.
- ✓ Información sobre os programas do departamento de orientación e outros para atender a diversidade.

COA ANPA

Trimestralmente réunese o equipo directivo coa ANPA do centro para coordinar actividades a desenvolver no centro.

CON OUTROS CENTROS EDUCATIVOS

Tanto O director/a, en representación do centro, como a orientadora réunese coas direccións dos outros CEIPs de Poio e cos outros orientadores para unificar e coordinar diferentes aspectos:

problemática do centros, calendario de admisión de alumnado, días non lectivos...e todas as medidas de atención a diversidade que tratan de mellorar a convivencia

CON ORGANISMOS DO CONTORNO

Concellería de Educación do Concello de Poio: Existen reunións periódicas para concretar aspectos fundamentais de mantemento, actividades extraescolares subvencionadas, actividades culturais promocionadas polo concello...

Outros organismos (servizos sociais, sanitarios, asistenciais...) O centro ten dispoñibilidade para recadar e/ou trasladar aquela información relevante para o proceso educativo. Este "intercambio" de información deberá realizarse formalmente (por escrito), previa solicitude escrita e fundamentada. Existe unha colaboración directa no plan de absentismo elaborado polo Concello e onde están representadas todas as institucións implicadas.

Outros organismos (Policía...): O centro realizará, en colaboración con estes organismos, diferentes programas encamiñados a mellorar a convivencia: Plan Director de Convivencia Escolar (Policía Nacional, Garda Civil, SEPRONA)...

13. SEGUIMIENTO, AVALIACIÓN E MELLORA DO PLAN DE CONVIVENCIA

1. Control e análise das condutas leves e gravemente prexudiciais para a convivencia

A) Todos os cursos escolares realizarase, por parte do equipo directivo e a Comisión de Convivencia, un control e seguimento das condutas leves e gravemente prexudiciais para as normas de convivencia do centro, así como do funcionamento da aula de Convivencia.

B) Estes datos serán estudados e analizadas as súas causas e posibles prevencións na comisión de convivencia.

2. Enquisa anual a todos os membros da comunidade educativa para coñecer o grado de satisfacción da comunidade en relación á convivencia do centro. Propostas de mellora.

3. Buzón de suxestións na entrada do centro.

4. Análise trimestral por parte da Comisión de Convivencia do cumprimento e seguimento do presente plan de Convivencia.

5. Elaboración por parte da Comisión de Convivencia da memoria do plan de convivencia do centro, de acordo cos datos extraídos dos puntos anteriores, con propostas de mellora. A memoria

formará parte da memoria anual do centro e será informado o Consello Escolar.

14 ELABORACIÓN, APROBACIÓN E DIFUSIÓN DO PLAN

O Plan de Convivencia foi aprobado en Consello Escolar o día 30 de xuño de 2010 e foi reformado no curso 2016-17 para adaptalo á nova lexislación (Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar DOG 27/01/15). Unha vez reformado pola comisión de convivencia e informado o Consello escolar o día 31 de xaneiro de 2017, será incorporado ao Proxecto educativo (PEC). As normas de convivencia que complementan este plan están integradas nas normas de organización e funcionamento do centro (NOF).

Dende o centro facilitarase a difusión deste plan de convivencia a toda a comunidade educativa. As familias serán informadas da súa existencia nas reunións anuais de titoría, o profesorado titor informará ao alumnado explicando as posibles dúbidas que poidan xurdir (Normas de convivencia).

ANEXOS

ANEXO I

PROTOCOLO DE ACOSO

- 1- Comunicación sobre una posible situación de acoso escolar
- 2- Nomeamento da persoa referente de axuda á vítima
- 3- Primeira comunicación á familia da presunta vítima
- 4- Primeira comunicación á familia do presunto/a agresor/es
- 5- Nomeamento da persoa instrutora do caso.
- 6- Comunicación a outros profesionais educativos e/ou axentes externos
- 7- Recollida inicial de información
- 8- Entrevista coa vítima
- 9- Entrevista co acosador/es
- 10- Entrevistas cos observadores
- 11- Entrevista á familia da vítima
- 12- Entrevista á familia dos presuntos acosadores
- 13- Asesoramento do Departamento de Orientación
- 14- Outros asesoramentos
- 15- Rexistro e análise da información
- 16- Proposta de medidas
- 17- Posible expediente disciplinario
- 18- Comunicación a Inspección Educativa
- 19- Rexistro do seguimento da avaliación e das medidas adoptadas

ANEXO I

COMUNICACIÓN SOBRE UNHA POSIBLE SITUACIÓN DE ACOSO ESCOLAR

Nome do centro educativo: CEIP ESPEDREGADA

Persoa que comunica a situación de posible acoso escolar :

☐ Profesor ou profesora do grupo	☐ Persoa agredida	☐ Servizos médicos
☐ Outro profesorado	☐ Outros alumnos/as	☐ Servizos sociais
☐ Titor/a	☐ Familiares do alumno/a agredido	☐ Outros / especificar
☐ Orientador/a	☐ Denuncia anónima	
☐ Persoal docente	☐ Persoa observadora/espectadora externa	

CEIP ESPEDREGADA

Vía de coñecemento e comunicación da situación:

☐ observación directa	☐ Titoría pais/nais (PAT)
☐ Caixa de suxestións do centro	☐ A través dun medio telemática (especificar cal)
☐ Reunións de titores de nivel (PAT)	☐ Outros...
☐ Titoría de alumnado (PAT)	

Alumno ou alumna acosada (posible vítima):

Nome e apelidos (ou iniciais destes):

Indicar sexo: Muller Home

Curso e grupo:

Alumno ou alumna acosadora (posible agresor ou agresora):

Nome e apelidos (ou iniciais destes):

Indicar sexo: Muller Home

Curso e grupo:

CEIP ESPEDREGADA

Breve descripción dos feitos (debe concretarse o máximo posible o lugar e a data en que tiveron lugar):

1º Comentarios sobre a forma de vestir e as marcas que usa.

2º Aspecto físico da nena (porque non retira o bigote).

3º Cuchicheos reiterados no patio e momentos de ocio

Raxó, 15 de marzo de 2017

Sinatura 1

Sinatura 2

(Persoa que comunica a situación*)

(Persoa receptora da demanda) *

No caso de que a persoa que comunica a situación non poida ser identificada, figurará a sinatura da persoa responsable da dirección do centro, como persoa que rexistra a situación.

ANEXO II

NOMEAMENTO DA PERSOA REFERENTE DE AXUDA Á VÍTIMA

Normalmente será unha persoa con formación e sensibilidade coa temática e, sobre todo, que sexa de confianza para a vítima. Pode ser o orientador ou orientadora do centro, un profesor ou unha profesora membro da Comisión de convivencia, un membro do equipo directivo ou calquera outro profesor ou profesora próximo)

Estimado/a señor/a D/D^a(nome e apelidos do profesor ou profesora):

Como profesor/a que é do (nome do centro), diríxome a vostede co obxecto de lle comunicar que, logo da recepción dunha denuncia por posible acoso escolar sufrido polo/a alumno/a, por parte da Dirección do centro, se decidiu que sexa vostede a persoa que, conforme o protocolo establecido ao respecto, se faga responsable de acompañar a vítima e de lle servir de axuda durante todo o proceso do citado protocolo e, de ser o caso, no transcurso da tramitación do expediente disciplinario que poida derivar da investigación dos feitos denunciados.

Neste sentido, dáselle traslado da denuncia e do alumnado implicado para que, con carácter inmediato e conforme o protocolo de actuación establecido, inicie os primeiros contactos de acompañamento e axuda ao/á alumno/a mencionado/a. Da información que poida obter deste acompañamento e que se considere relevante para o esclarecemento dos feitos, manterá informada a persoa responsable da tramitación e/ou a persoa que ocupa a Dirección do centro.

Igualmente, queda convocado/a á reunión que se manterá o próximo día....., áshoras, no..... deste centro, co obxecto de ofrecerlle a información oportuna sobre a situación.

..... de

Sinatura

Recibín

(O/A director/a)

(Sinatura da persoa nomeada)

ANEXO III

PRIMEIRA COMUNICACIÓN Á FAMILIA DA PRESUNTA VÍTIMA

Estimado/a señor/a D/D^a

(nome e apelidos da nai, pai ou persoa titora legal do alumno ou alumna): Como persoa

responsable da Dirección o (nome do

centro), diríxome a vostede co obxecto de comunicarlle que recibimos unha denuncia dunha

posible situación de acoso escolar que está a ser sufrida polo/a seu/súa

fillo/a....., tal como foi informado (facer

mención expresa da comunicación anterior, do medio empregado e da data en que se efectuou), e

de convocalo a unha reunión urxente que se vai desenvolver o próximo día.....,

áshoras, no..... deste centro, coa finalidade de informalo/a dos feitos

acontecidos, das actuacións e medidas de urxencia adoptadas polo centro para a protección do/a

seu/súa fillo/a e do protocolo que se vai seguir para esclarecer os feitos ata a súa conclusión.

As medidas provisionais para a súa protección, adoptadas ante a gravidade das condutas que

cómpre corrixir, consisten en:

.....

Coa finalidade de recompilar toda a información posible que contribúa ao adecuado

desenvolvemento do protocolo, proximamente solicitarase a súa colaboración e será convocado/a

a unha nova entrevista.

Así mesmo, será informado/a puntualmente das actuacións que se desenvolvan e que poidan

afectarlle ao/á seu/súa fillo/a.

..... de de

Sinatura

Recibín e fun informado/a

(O/A director/a)

Sinatura 1

Sinatura 2

(Sinatura do representante ou representantes

legais do alumno ou alumna)

ANEXO IV

PRIMEIRA COMUNICACIÓN Á FAMILIA DA PERSOA OU PERSOAS PRESUNTA/S AGRESORA/S

Estimado/a señor/a D/D^a (nome e apelidos da nai, pai ou persoa titora legal do alumno ou alumna):

Como persoa responsable da Dirección do
(nome do centro), diríxome a vostede co obxecto de lle comunicar que recibimos unha denuncia por posible acoso escolar na que aparece implicado/a o/a seu/súa fillo/a, tal como foi informado (facer mención expresa da comunicación anterior, do medio empregado e da data en que se efectuou), e de o convocar a unha reunión urxente que se vai desenvolver o próximo día....., áshoras, no..... deste centro, coa finalidade de informalo/a dos feitos acontecidos, das actuacións e medidas de urxencia adoptadas polo centro e do protocolo que se vai seguir para esclarecer os feitos ata a súa conclusión.

As medidas provisionais para a súa corrección, adoptadas ante a gravidade das condutas que cómpre corrixir, consisten en:.....

Coa finalidade de recompilar toda a información posible que contribúa ao adecuado desenvolvemento do protocolo, proximamente solicitarase a súa colaboración e será convocado/a a unha entrevista.

Así mesmo, será informado/a puntualmente das actuacións que se desenvolvan e que poidan afectarlle ao/á seu/súa fillo/a.

..... de de

Sinatura

Recibín e fun informado/a

(O/A director/a)

Sinatura 1

Sinatura 2

(Sinatura do representante
ou representantes legais do alumno ou alumna)

ANEXO V

NOMEAMENTO DA PERSOA RESPONSABLE DA TRAMITACIÓN E INSTRUTOR DO EXPEDIENTE DISCIPLINARIO (DE SER O CASO)

Normalmente será unha persoa con formación e sensibilidade coa temática, pode ser o orientador ou a orientadora do centro, un profesor o unha profesora membro da Comisión de Convivencia, un membro do equipo directivo ou calquera outro profesor ou profesora)

Estimado/a señor/a D/D^a (nome e apelidos do profesor ou profesora):

Como profesor/a que é do (nome do centro),

diríxome a vostede co obxecto de lle comunicar que, logo da recepción dunha denuncia por posible acoso escolar sufrido polo/a alumno/a, a

Dirección do centro decidiu que sexa vostede o que, conforme o protocolo establecido ao respecto, se faga responsable da posta en marcha das actuacións recollidas no citado protocolo e, de ser o caso, da tramitación do expediente disciplinario que poida derivar da investigación dos feitos denunciados.

Neste sentido, dáselle traslado da denuncia e do nome do alumnado implicado para que, con carácter inmediato e conforme o protocolo de actuación establecido, inicie os trámites oportunos e manteña informada de todas as actuacións efectuadas a persoa que ocupa a Dirección do centro. Igualmente, queda convocado/a á reunión que se manterá o próximo día....., áshoras, no..... deste centro, co obxecto de ofrecerlle a información oportuna sobre a situación.

....., de de

Sinatura

(O/A director/a)

Recibín

(Sinatura da persoa nomeada)

ANEXO VI

COMUNICACIÓN A OUTROS PROFESIONAIS EDUCATIVOS E/OU AXENTES EXTERNOS

Estimado/a señor/a D/D^a(nome e apelidos do profesional a quen vai dirixido e do que se solicita colaboración), como membro do..... (nome do organismo, EOE, inspección) .

Como persoa responsable da Dirección do(nome do centro), diríxome a vostede co obxecto de lle comunicar que, logo da recepción da denuncia dunha posible situación de acoso escolar que está a sufrir un/unha alumno/a do noso centro educativo, precisamos a súa colaboración para.....

Recompilar toda a información posible que contribúa ao adecuado desenvolvemento do protocolo establecido no centro ante situacións deste tipo.) ➤ (Solicitar o seu apoio técnico, necesario para un adecuado desenvolvemento do protocolo establecido no centro ante situacións deste tipo.

Outros motivos..... Por esta razón, convócoo/a a unha reunión urxente que se realizará o próximo día....., áshoras, no..... deste centro, co obxecto de ofrecerlle a información oportuna sobre a situación e solicitar a súa colaboración nalgúns aspectos do protocolo que se está a desenvolver.

Así mesmo, será informado/a puntualmente das actuacións que se desenvolvan e que poidan requirir do seu coñecemento para a adopción de actuacións que complementen o protocolo posto en marcha polo centro educativo.

....., de de

Sinatura
(O/A director/a)

Recibín e fun informado/a
Sinatura

(Sinatura da persoa
da que se solicita colaboración)

ANEXO VII

RECOLLIDA INICIAL DE INFORMACIÓN

Nome do centro educativo:

Data do requirimento da intervención:

Persoa que comunica a situación de posible acoso

Nome e apelidos da vítima (ou iniciais desta):

Indicar sexo: Muller Home

Nome e apelidos da persoa ou das persoas agresora/s (ou iniciais desta/s):

Indicar sexo: Muller Home

Tipo da agresión denunciada:

1) Verbal	2) Físico
☐ Alcumes ofensivos	☐ Incomodar (empurróns, agresións leves)
☐ Insultos	☐ Pegar, agresións importantes
☐ Calumnia, desprestixio, falar mal de alguén	☐ Outras

☐ Provocacións	☐ Romper cousas
Ridiculización pública	Roubar cousas
Outros	Outros
3) Social	4) Maltrato mixto
Non dirixirle a palabra	Ameazas
Illar no grupo e/ou no centro	Chantaxe
Ignorar	Extorsión, obrigar a facer algo con ameazas
Non deixar participar	Intimidacións
Ridiculizar as súas opinións, aspecto etc.	Comentarios sobre o sexo, raza, relixión etc.
Outros	Outros
5) Acoso ou abuso sexual	6) Outros
Físico	Verbal
Si	Non

7) Novas tecnoloxías

☐ Mensaxes nas redes sociais	☐ Mensaxes ao móbil
☐ Difamación nas redes sociais	☐ Chamadas anónimas ao móbil
☐ Correos electrónicos	☐ Utilización da imaxe
☐ Gravacións de sucesos	☐ Outros

Lugares e momentos onde se produce o maltrato:

☐ No patio	☐ Na fila de entrada á clase
☐ Nos corredores	☐ Nos cambios de clase
☐ Nos baños	☐ Na clase, en ausencia do/a profesor/a
☐ Nos vestiarios do ximnasio
está cara ao encerado para explicar	☐ Na clase, cando o profesor
☐ No recreo
atende a algún alumno	☐ Na clase, cando o profesor
☐ Nas entradas do centro	☐ No móbil na clase
☐ Nas saídas do centro	☐ No móbil cando está na casa
☐ No comedor escolar	☐ Por Internet cando está no

☐ No transporte escolar	☐ centro
☐ No camiño da casa ao centro	☐ Por Internet cando está na casa (redes sociais, chat ou correo electrónico)
☐ No exterior do contorno do centro (lugares de ocio e do barrio)	☐ Por Internet en lugares de ocio (redes sociais, chat ou correo electrónico)
	☐ Outros

Características do acoso que se detectan:

☐ Indefensión (1)	☐ Si	☐ Non
☐ Desequilibrio de poder (2)	☐ Si	☐ Non
☐ Repetición (3)	☐ Si	☐ Non
☐ Personalización (4)	☐ Si	☐ Non
☐ Invisibilidade (5)	☐ Si	☐ Non
☐ Outros (6)	☐ Si	☐ Non

(1) **INDEFENSIÓN:** a vítima non responde ao maltrato, cala, amosa temor ao falar, no quere ir ao centro, cede ás ameazas e chantaxes.

(2) **DESEQUILIBRIO DE PODER:** a persoa agresora actúa en grupo, ten máis forza física, idade ou poder ca a vítima, presume das súas falcatruadas ante o grupo, considera mexericas a vítima.

(3) **REPETICIÓN:** dedúcese do número de ocasións en que se produce o acoso e/ou da súa

duración no tempo.

(4) **PERSONALIZACIÓN:** a vítima é sempre a mesma, elíxese algunha característica súa diferencial e etiquétase.

(5) **INVISIBILIDADE:** o acoso prodúcese en ausencia de adultos ou en lugares (baños, vestiarios, recreos, entradas/saídas) de máis difícil control.

(6) **OUTROS:** existe documentación escrita de injurias (mensaxes de teléfono, internet...), de lesións físicas ou hai evidencias destas lesións.

* Cada característica de acoso valorarase como SI ou NON. No caso de que a resposta sexa “Non o sabe/Non contesta”, reflectirase cun signo de interrogación (?) na columna que corresponda.

** O centro decidirá as persoas coas que consultar en función do caso concreto.

FEITOS OBSERVADOS

1) Conduta observada. Data e lugar de realización. Implicados e testemuñas. Cuchicheos no patio en varias ocasións nos cursos anteriores así como crítica hacias as marcas de roupa que usa e aspecto físico.
2) Conduta observada. Data e lugar de realización. Implicados e testemuñas.
3) Conduta observada. Data e lugar de realización. Implicados e testemuñas.
4) Conduta observada. Data e lugar de realización. Implicados e testemuñas.
5) Conduta observada. Data e lugar de realización. Implicados e testemuñas.

Raxó, 15 de marzo de 2017

Sinatura

Persoa receptora da información (Responsable da tramitación)

CEIP ESPEDREGADA

ANEXO VIII

ENTREVISTA COA VÍTIMA

Con este cuestionario preténdese obter información dende a perspectiva da vítima, así como tranquilizala e romper o seu illamento social, á vez que se lle amosa apoio e protección.

A persoa que empregue este cuestionario deberá ser especialmente coidadosa, amosar unha actitude receptiva e manifestar compromiso obxectivo na recollida da información. Debe contrastarse a veracidade da sospeita ao mesmo tempo que ofrecer apoio e escoita.

Terase en conta que pode non querer falar, polo que deberemos facilitar a súa comunicación cunha actitude comprensiva, deixándoa falar e aproximándose asertivamente, e que non se sinta cuestionada.

Debemos iniciar esta entrevista con preguntas xenéricas, abertas, de forma indirecta, de xeito que se relaxe e establecer un ambiente distendido, para logo centrar a entrevista nos supostos feitos e gañar a confianza do interlocutor (frases do tipo “estamos aquí para axudarche”, “todo o que falemos queda entre nós”, “non tes que sentirte culpable do que che pasa”... Nos casos de ciberacoso sexista e/ou sexual, preguntar sobre contidos deste tipo de acoso para verificalo). Rematarase amosando unha actitude tranquilizadora (frases do tipo: “esta situación vai cambiar”, “non estás só/soa nisto”, “podémosche axudar”...).

Algunhas preguntas tipo son as que se rexistran a continuación. Este cuestionario de preguntas é totalmente aberto e deberá adaptarse ás respostas que vaia dando a persoa entrevistada, coa finalidade de recadar a máxima información nun clima de seguridade para a vítima.

Nome e apelidos: Desiree Cardoso González

Curso e grupo: 6º E ducación Primaria

Indicar sexo: Muller Home

- **Cuestións para a recollida dunha información inicial** (Os datos permitirán saber como é a súa situación no centro)
 1. Como te atopas na clase? Mal
 2. Sénteste integrado/a no centro? Si
 3. Tes amigos? Si

4. Como son as relación cos teus compañeiros e coas túas compañeiras? En xeral boas
 5. Como son as relacións co profesorado? Boas
 6. E co persoal non docente? boas
 7. Sabes en que consiste o acoso? Máis ou menos
 8. Son frecuentes estas situacións no centro? Non Cales son as máis habituais?
 9. Por que cres que se dan este tipo de situacións?
 10. Sufriches algunha destas situacións nalgunha ocasión?
- **Cuestións para a análise da situación ocorrida** (Trátase de que faga un relato do suceso no que se ve implicado. A partir da cuestión 11 son propias do ciberacoso).

Preguntas persoais

1. Que foi o que aconteceu? Cuchichean de min, e critican as marcas que uso
2. Cando sucederon os feitos? En cursos anteriores e neste
3. Onde sucederon os feitos? Durante o patio e fóra do cole e a veces na aula
4. Repetiuse esta situación noutras ocasións? si
5. Desde cando ocorre esta situación? 3º de primaria son feitos illados ou repítense?
6. Como te sentes ante estes sucesos? mal
7. Que fas ti para evitar o conflito?
8. Que fas ti cando ocorre? Conto na casa
9. Que fas ti para solucionar o ocorrido?
10. Que pensas que se podería facer para evitar que se reproducise unha situación similar?
Non sabe
11. Souben que hai mozos e mozas que se están a meter con outros/as por medio do móbil e de internet, ti sabes algo?
12. Que opinas disto? Por que cres que o fan?
13. Que fai a persoa que recibe estes insultos ou burlas? Que pensas que podería facer? 14.
Coñeces a alguén que lle estea pasando?
15. Sabes de alguén que se burle dos demais ou que sufra burlas?
16. Ti sabes que no centro estamos para axudarvos e que non podemos permitir que isto lle suceda ao noso alumnado. Ocorreuche algunha vez a ti? Estache a pasar?
17. O problema é con internet ou co teléfono móbil? Redes sociais, messenger, chat, correo

electrónico, sms, mms, youtube...?

Preguntas sobre a persoa ou persoas acosadora/s

1. Sabes quen é a persoa que está a facer isto? Si É unha persoa soa ou son varias? Dúas

2. Como o sabes? Porque as vexo

Adoita ser moi difícil saber quen fai estas cousas, non?

3. A que se debe que o fixese ou fixesen? Cree que por envexas e ciumes

2. Como o sabes?

Adoita ser moi difícil saber quen fai estas cousas, non?

3. A que se debe que o fixese ou fixesen?

Preguntas sobre as persoas observadoras/espectadoras

1. Hai máis persoas que o saben? Si Quen máis coñece a situación? PQ e SM

2. Por que o sabe? Contáchesllo ti? Si e o ven

3. Onde estaba esa persoa cando sucederon os feitos?

4. Como reaccionou ou reaccionaron as persoas que estaban presentes?

- **Que pensas que debería facer o profesorado do centro ou a Dirección para solucionar o problema?** (Informar o alumno ou a alumna das medidas urxentes de protección que se poden poñer en marcha para tranquilizar a vítima)

REXISTRO DE POSIBLES NOVAS CUESTIÓNS XURDIDAS NA ENTREVISTA

Durante a entrevista xurde o coñecemento dunha situación de acoso hacia PQD

REXISTRO DAS RESPÓSTAS ÁS CUESTIÓNS REALIZADAS NA ENTREVISTA

Raxó, 15 de febreiro de 2017

Sinatura

Persoa receptora da información (Responsable da tramitación)

ANEXO IX

ENTREVISTA COA/S PERSOA/S ACOSADORA/S

Con este cuestionario preténdese obter información dende a perspectiva da/s persoa/s agresora/s, amosándolles a postura do centro de intolerancia ás agresións e facéndolles visualizar as consecuencias da súa conduta. No caso de seren varias as persoas acosadoras, faráselle unha entrevista individual a cada unha delas e por separado, intentando que non se comuniquen entre eles ata que se entreviste a todas. Previamente, deberáselle facer a entrevista á vítima.

A persoa que faga esta entrevista deberá ser especialmente coidadosa, amosar unha actitude receptiva e manifestar compromiso obxectivo na recollida da información, adecuándoa ás características da situación e do/a agresor/a (líder, cómplice...). Deberá deixar claro que está contrastando a veracidade da sospeita e que se pretende escoitar a todas as partes, sen que a persoa entrevistada se sinta cuestionada.

Terase en conta que pode non querer falar, polo que deberemos manter unha actitude firme, non sermonar, non adiantar informac

- ión e buscar un tempo e un espazo adecuados que faciliten a comunicación nun ambiente distendido.

Debemos iniciar esta entrevista de forma xenérica, con preguntas abertas e indirectas, preguntando pola vítima, amosando certo coñecemento da situación, partindo de preguntas xenéricas e menos comprometidas para logo centrarse no tema e chegar a preguntas máis específicas e difíciles, amosando certa empatía para provocar a apertura do interlocutor e rematar deixando claro que o centro non é neutral (frases do tipo: “no noso centro non se permiten estas condutas”). Debemos comunicarlle as medidas que se poden adoptar e deixar aberta a posibilidade de que o agresor amose arrepentimento, tendo en conta a vontade da vítima.

Algunhas preguntas tipo son as que se rexistran a continuación. Este cuestionario de preguntas é totalmente aberto e deberá adaptarse ás respostas que vaia dando a persoa entrevistada, coa finalidade de recadar a máxima información nun clima de confianza.

Nome e apelidos: NURIA DA SILVA FERNÁNDEZ

Curso e grupo: 6º de Educación Primaria

Indicar sexo: Muller Home

- **Cuestións para a recollida dunha información inicial** (*Os datos permitirán saber como é a súa situación no centro*)

1. Como te atopas na clase? Ben
2. Sénteste integrado/a no centro? Si
3. Tes amigos e/ou amigas? Si
4. Como son as relacións co profesorado? Boas
5. E co persoal non docente? Ben
6. Sabes en que consiste o acoso?
7. Son frecuentes estas situacións no centro? Cales son as máis habituais?
8. Por que cres que se dan este tipo de situacións?
9. Sufriches algunha destas situacións nalgunha ocasión?

- **Cuestións para a análise da situación ocorrida** (*Trátase de que faga un relato do suceso no que se ve implicado. A partir da cuestión 16 son propias do ciberacoso*)

1. Molestaches a algún compañeiro ou compañeira nos últimos días? Non
2. Es amigo/a de? Si
3. Sabes se lle pasa algo? Chora pero no se porque
4. Deixádelo/a de lado? Si Por que o facedes? Non sei
5. A ti cónstache que haxa algún motivo ou que pasase algo importante? Non contoume meu pai
6. Que foi o que aconteceu? Foi un empurrón de nada
7. Onde sucederon os feitos? Biblioteca
8. Dende cando ocorre esta situación? Son feitos illados ou repítense? illados
9. A que foi debida esta situación?
10. Pensas que é motivo para que se metan con el ou con ela?
11. Como te sentirías ti no seu lugar? Mal Que fai esa persoa? Cres que llo conta a alguén? Non sei
12. Pensas que se puido evitar? Si
13. Que fan as persoas que te rodean para evitar esta situación? Nada Cántanllo a alguén?

14. Os demais fan algo para axudarlle? Non E para axudarche a ti? Non Necesitas axuda ti tamén?

Non a min no me afectan estas cousas

15. Como pensas que se podería solucionar o problema? Non facendo máis

16. Cal é o teu compromiso para levar adiante esta solución? Intentar evitar e poñerme no lugar do outro

17. Souben que hai mozos e mozas que se están a meter con outros por medio do móbil e de internet, ti sabes algo?

18. Que opinas disto? Por que cres que o fan?

19. Que fai a persoa que recibe estes insultos ou burlas? Que pensas que podería facer?

20. Coñeces a alguén que lle estea pasando?

21. Sabes de alguén que se burle dos demais ou que sufra burlas?

22. Ti sabes que no centro estamos para axudavos e que non podemos permitir que isto lle suceda ao noso alumnado. Parece ser que dende hai algúns días se está a producir unha situación destas, ti sabes algo?

23. Cántame algunhas cousas das que fixeches co móbil ou con Internet que creas que puidesen resultarlle desagradables a algún compañeiro ou compañeira.

24. Ocorreu algunha vez a ti? E ti, fixéchelo algunha vez?

25. Estás a facelo agora? Por que o fas?

26. Para isto, utilizas Internet ou o teléfono móbil? Redes sociais, messenger, chat, correo electrónico, sms, mms, youtube...?

27. Por que cres que non lle gusta o que fas? Como o sabes? Sabe esa persoa que es ti? 28. Falo tamén na vida real, cara a cara?

- **Que pensas que debería facer o profesorado do centro ou a dirección para solucionar o problema?** *(Informar o alumno ou alumna das medidas urxentes de protección que se poden poñer en marcha para frear a posible conduta incorrecta)*

REXISTRO DE POSIBLES NOVAS CUESTIÓNS XURDIDAS NA ENTREVISTA

Despois da entrevista, a comisión observa que a nena non é consciente do dano que causa coas súas accións, non é quen de poñerse no lugar do outro e non sabe pedir perdón, ela pensa que “non é para tanto o que fai”

Polo que é importante un traballo individualizado para intentar reconducir as accións que fai e as faltas que ten hacia os seus compañeiro/as.

REXISTRO DAS RESPOSTAS ÁS CUESTIÓNS REALIZADAS NA ENTREVISTA

Raxó, 16 de febreiro de 2017

Sinatura

Persoa receptora da información (responsable da tramitación)

ANEXO X

ENTREVISTA COAS PERSOAS OBSERVADORAS/ESPECTADORAS

Con este cuestionario preténdese obter información desde a perspectiva das persoas observadoras/espectadoras, para poder revisala e contrastala coa información obtida do alumnado implicado directamente (víctima e persoa ou persoas agresora/s), amosándolles a postura do centro de intolerancia ás agresións e facéndolles ver as consecuencias da conduta da persoa ou persoas agresora/s e a súa se non colaboran informando do acontecido.

No caso de ser varias as persoas observadoras/espectadoras, faráselle unha entrevista individual a cada unha delas e por separado, e intentarase que non se comuniquen entre elas ata que se entreviste a todas. Previamente, deberáse facer a entrevista á vítima.

A persoa que faga esta entrevista deberá amosar unha actitude receptiva e manifestar compromiso obxectivo na recollida da información. Coidarase moito non adiantar información e buscar un tempo e espazo adecuados que faciliten a comunicación, á vez que se insistirá na confidencialidade da entrevista e na garantía do seu anonimato.

Debemos iniciar esta entrevista con preguntas xenéricas, abertas e de forma indirecta, partindo de preguntas menos comprometidas, preguntando pola vítima, amosando certo coñecemento da situación para logo centrarse no tema e amosar empatía, co fin de provocar a apertura do interlocutor e rematar con preguntas máis específicas e difíciles, deixando claro que o centro non é neutral (frases do tipo: “no noso centro non se permiten estas condutas”) e que evitar o maltrato ou acoso escolar é unha responsabilidade de todos. Buscarase tamén a empatía das persoas observadoras/espectadoras coa vítima.

Algunhas preguntas tipo son as que se rexistran a continuación. Este cuestionario de preguntas é totalmente aberto e deberá adaptarse ás respostas que vaia dando a persoa entrevistada, coa finalidade de recadar a máxima información nun clima de confianza

Nome e apelido: Iván Casal

Curso e grupo: 6º de Educación Primaria

Indicar sexo: Muller Home

Cuestións para a recollida dunha información inicial (Os datos permitirán saber como é a súa situación no centro, algunha específica para o ciberacoso)

1. Como te atopas na clase? Ben
2. Sénteste integrado/a no centro? Si
3. Tes amigos e/ou amigas? Si
4. Como son as relacións cos teus compañeiros e compañeiras? Boas
5. Mantédesvos en contacto, ademais de no centro, na rúa, por Internet ou por teléfono móbil? Si
6. Como son as relacións co profesorado? Boas E co persoal non docente? Boas
7. Sabes en que consiste o acoso?
8. Son frecuentes estas situacións no centro? Cales son as máis habituais?
9. Por que cres que se dan este tipo de situacións?
10. Sufriches algunha destas situacións nalgunha ocasión? Non

• **Cuestións para a análise da situación ocorrida** (*Trátase de que faga un relato do suceso no que estaba como observador/espectador. A partir da cuestión 20 son propias do ciberacoso*)

1. Nos últimos días, fuches testemuña dalgunha destas situacións, cal? Si, Nuria sempre está molestando a Pablo
2. Es amigo/a de Pablo ? Si
3. Sabes se lle pasa algo? Que Nuria non o deixa en paz
4. A ti cónstache que haxa algún motivo ou que lle pasase algo importante? Si
5. Que foi o que aconteceu? Que Nuria o día da paz non deixou bailar a Pablo, outro día na clase de EF o empurrou e tirou ao chan cando estabamos xogando ao pano
6. Onde sucederon os feitos? Na aula de EF e no Ximnasio
7. Dende cando ocorre esta situación? Dende 3º de primaria Son feitos illados ou repítense? Se repiten
8. Onde estabas cando aconteceu? Na aula

9. A que foi debida esta situación? Por que cres que sucederon os feitos?
10. Por que cres que se desencadeou esta situación, son simples bromas, queren molestar á outra persoa ou merecía?
11. Como cres que se sente? Como te sentirías ti se estiveses na súa situación?
12. Como te sentes cando presenzas este tipo de situacións?
13. Ocorreuche algunha vez a ti? E ti, fixéchelo algunha vez?1
14. Ti que farías na súa situación?
15. Había alguén máis cando se produciu o incidente?
16. Poderíase facer algo para solucionalo?
17. Fixeches algo para evitar que se producise esta situación?
18. Cantas persoas máis saben o que aconteceu?
19. Que pensas que se podería facer para solucionar o problema?
20. Que estás disposto a facer ti?
21. Souben que hai mozos e mozas que se están a meter con outros por medio do móbil e de Internet, ti sabes algo?
22. Que opinas disto? Por que cres que o fan?
23. Que fai a persoa que recibe estes insultos ou burlas? Que pensas que podería facer?
24. Coñeces a alguén que lle estea pasando?
25. Sabes de alguén que se burle dos demais ou que sufra burlas?
26. Parece ser que dende hai algúns días se está a producir unha situación destas, ti sabes algo?
27. Ti sabes que no centro estamos para axudarvos e que non podemos permitir que isto lle suceda ao noso alumnado. Se presenciaches algunha situación deste tipo, ti sabes por que empezou esta situación e que medios empregaron para acosar a ese amigo/compañeiro/coñecido ou amiga/compañeira/coñecida (redes sociais, messenger, chat, correo electrónico, sms, mms, youtube...?)

- **Que pensas que debería facer o profesorado do centro ou a Dirección para solucionar o problema?** (*Informar o alumno ou alumna das medidas urxentes adoptadas para frear a posible conduta incorrecta e protexer a vítima*)

REXISTRO DE POSIBLES NOVAS CUESTIÓNS XURDIDAS NA ENTREVISTA

REXISTRO DE POSIBLES NOVAS CUESTIÓNS XURDIDAS NA ENTREVISTA

....., de de

Sinatura

Persoa receptora da información (responsable da tramitación)

CEIP ESPEDREGADA

ANEXO XI

ENTREVISTA Á FAMILIA DA VÍTIMA

CONVOCATORIA + CUESTIONARIO

Estimado/a señor/a D/D^a..... (nome e apelidos da nai, pai ou persoa titora legal do alumno ou alumna).....

Como persoa responsable da tramitación do protocolo de acoso escolar iniciado no (nome do centro), diríxome a vostede co obxecto de continuar co proceso facilitador do esclarecemento dos feitos ata a súa conclusión.

Coa finalidade de recadar nova información referida a determinados aspectos da situación do/a seu/súa fillo/a, convócoo a unha nova reunión o próximo día....., áshoras, no..... deste centro.

Así mesmo, continuarán sendo informados puntualmente das actuacións que se desenvolvan e que poidan afectarlle ao/á seu/súa fillo/a.

....., de de

Sinatura

Recibín e fun informado/a

Sinatura 1

Sinatura 2

Persoa receptora da información
(Responsable da tramitación)

(Sinatura do representante ou representantes
legais do alumno ou alumna)

CUESTIONARIO

A entrevista coa familia da presunta vítima debe ser especialmente coidadosa, coa finalidade de contrastar a veracidade dos feitos ao tempo que se lle ofrece apoio e escoita. É moi importante que non se sinta cuestionada e que perciba que o centro quere o mellor para o seu fillo ou a súa filla.

Débase comezar con preguntas xenéricas e abertas, intentando establecer un ambiente distendido, para logo continuar centrando a entrevista na situación de acoso, partindo de preguntas menos comprometidas ata chegar ás máis específicas e difíciles. En todo momento, débese intentar tranquilizar os familiares informándoos sobre os feitos que se están investigando e as actuacións inmediatas xa adoptadas no centro.

Podemos rematar a entrevista ofrecéndolles (verbalmente e por escrito) algúns consellos de como actuar dende a familia ante situacións deste tipo e buscando a maior colaboración posible durante todo o proceso.

Algunhas temáticas que se deberán recoller nas preguntas tipo son as que se rexistran a continuación. Este cuestionario de preguntas é totalmente aberto e deberá adaptarse ás respostas que vaia dando a persoa entrevistada, coa finalidade de recadar a máxima información nun clima de confianza. Cuestións sobre:

- Relacións con outros compañeiros ou outras compañeiras, membros da familia... (medios que emprega): Como lle vai no centro? Lévese ben cos compañeiros e/ou compañeiras? Están en contacto tamén co móbil e Internet?
- Estado de saúde e/ou emocional do seu fillo ou da súa filla (sono, apetito, sensibilidade...). Información sobre a posibilidade de recibir algún apoio externo especializado, de ser necesario.
- Aspectos destacables sobre o seu comportamento na casa ou noutros contextos diferentes ao centro educativo (illamento, medo, mutismo, comunicación...): Notaron algún cambio recente no seu fillo ou na súa filla? Cales? Estamos a recibir noticias de que o seu fillo ou a súa filla podería estar tendo problemas con Internet e/ou o móbil, saben algo disto? Contoulle o seu fillo ou a súa filla algo ao respecto?
- Actividades diarias do alumno ou da alumna (horarios, tempo de familia, tempo de estudo, tempo de ocio, horario de TV, horario de ordenador, actividades extraescolares...): Utiliza moito o

móbil? Ten acceso a Internet dende o móbil?

- Actividades de ocio e tempo libre: ordenador, cine, deporte, lectura, videoxogos...
- Outras (as que se consideren de interese para completar información que conduza a esclarecer o feito)

REXISTRO DE POSIBLES CUESTIÓNS PROGRAMADAS E/OU XURDIDAS NA ENTREVISTA

REXISTRO DAS RESPOSTAS ÁS CUESTIÓNS REALIZADAS NA ENTREVISTA

....., de de

Sinatura

Persoa receptora da información (Responsable da tramitación)

CEIP ESPEDREGADA

ANEXO XII

ENTREVISTA Á FAMILIA DA/S PERSOA/S ACOSADORA/S CONVOCATORIA + CUESTIONARIO

Estimado/a señor/a D/D^a(nome e apelidos da nai, pai ou persoa titora legal do alumno ou alumna):

Como persoa responsable da tramitación do protocolo de acoso escolar iniciado no (nome do centro), diríxome a vostede co obxecto de continuar co proceso que facilite o esclarecemento dos feitos ata a súa conclusión.

Coa finalidade de recadar nova información referida a determinados aspectos da situación do/a seu/súa fillo/a, convócoo a unha nova reunión o próximo día....., áshoras, no..... deste centro.

Así mesmo, continuará sendo informado/a puntualmente das actuacións que se desenvolvan e que lle poidan afectar ao/á seu/súa fillo/a.

....., de de

Sinatura

Recibín e fun informado/a

Sinatura 1

Sinatura 2

Persoa receptora da información
(Responsable da tramitación)

(Sinatura do representante ou
representantes legais do alumno ou alumna)

CUESTIONARIO

A entrevista coa familia ou familias da presunta persoa ou persoas acosador/a debe ser especialmente coidadosa, coa finalidade de contrastar a veracidade dos feitos ao tempo que se lle ofrece apoio e escoita. É moi importante que non se sinta cuestionada e que perciba que o centro quere o mellor para o seu fillo ou a súa filla.

Débase comezar con preguntas xenéricas e abertas, intentando establecer un ambiente distendido, para logo continuar centrando a entrevista na situación de acoso, partindo de preguntas menos comprometidas ata chegar ás máis específicas e difíciles.

En todo momento, débese intentar tranquilizar os familiares informándoos sobre os feitos que se están investigando e as actuacións xa adoptadas no centro. Asemade, débese evitar que se sintan culpables polo que poida facer o seu fillo ou a súa filla e que cuestionen a persoa que está sendo a suposta vítima. Afirmaremos que este tipo de feitos non se poden permitir e que o centro vai desenvolver as actuacións que considere axeitadas para o ben do seu fillo ou da súa filla e do resto dos compañeiros e das compañeiras. No caso de que se trate dunha situación de posible ciberacoso, é conveniente facerlles ver que Internet e o teléfono móbil son ferramentas moi potentes que poden causar graves danos dos que son corresponsables.

Podemos rematar a entrevista ofrecéndolles (verbalmente e por escrito) algúns consellos sobre como actuar dende a familia ante situacións deste tipo e buscando a maior colaboración posible durante todo o proceso.

Algunhas temáticas que se deberán recoller nas preguntas tipo son as que se rexistran a continuación. Este cuestionario de preguntas é totalmente aberto e deberá adaptarse ás respostas que vaia dando a persoa entrevistada, coa finalidade de recadar a máxima información nun clima de confianza. Cuestións sobre:

- Relacións con outros compañeiros ou compañeiras, membros da familia... (medios que emprega): Como lle vai no centro? Lévese ben cos compañeiros e/ou compañeiras? Están en contacto tamén co móbil e Internet?
 - Estado de saúde e/ou emocional do seu fillo ou da súa filla (sono, apetito, algunha adición...).
- Información sobre a posibilidade de recibir algún apoio externo especializado.

- Aspectos destacables sobre o seu comportamento na casa ou noutros contextos diferentes ao centro educativo (agresividade, mutismo, ocultación, mentira, falta de comunicación...): Notaron algún cambio recente no seu fillo ou na súa filla? Cales? Estamos a recibir noticias de que o seu fillo ou a súa filla podería estar usando Internet ou o móbil para molestar a outro rapaz ou a outra rapaza, saben algo disto? Contoulle o seu fillo ou filla algo ao respecto? Contóullelo a outras persoas da familia? A amigos ou amigas?
- Actividades diarias do alumno ou alumna (horarios, tempo de familia, tempo de estudo, tempo de ocio, horario de TV, horario de ordenador, actividades extraescolares...): Utiliza moito o móbil? Ten acceso a Internet dende o móbil?
- Actividades de ocio e tempo libre: ordenador, cine, deporte, lectura, videoxogos...
- Outras (as que se consideren de interese para completar información que conduza a esclarecer os feitos): Cren que poida estar sucedendo algo? Como que? Falaron con el ou ela? Que lles contou? Como cren que lle podemos axudar?

REGISTRO DE POSIBLES CUESTIÓNS PROGRAMADAS E/OU XURDIDAS

NA ENTREVISTA

REGISTRO DAS RESPOSTAS ÁS CUESTIÓNS REALIZADAS NA ENTREVISTA

....., de de

Sinatura

ANEXO XIII

SOLICITUDE DE ASESORAMENTO E/OU APOIO TÉCNICO AO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN DO CENTRO

Estimado/a señor/a D/D^a (nome e apelidos da persoa responsable da Xefatura do Departamento de Orientación):

Como orientador/a que é do (nome do centro), diríxome a vostede co obxecto de lle comunicar que, logo da recepción dunha denuncia por posible acoso escolar sufrido polo alumno/a....., solicitamos o seu asesoramento e/ou apoio técnico, de acordo co protocolo establecido ao respecto.

Será precisa a súa colaboración e/ou intervención para os seguintes aspectos indicar:

- Recompilar información que contribúa ao adecuado desenvolvemento do protocolo establecido no centro ante situacións deste tipo, especialmente no referido á adopción das medidas de protección urxente á vítima.
- No caso de determinación da apertura dun expediente disciplinario, colaborar na elaboración da resolución, orientando a persoa instrutora na adopción das medidas correctoras e reeducadoras que puidesen impoñerse.
- Solicitar o seu apoio técnico, necesario para a estruturación das entrevistas que se lles van realizar aos implicados, tal como se establece no citado protocolo.
- Outros motivos..... Polo que, queda convocado/a á reunión que se manterá o próximo día....., ás horas, no..... deste centro, co obxecto de ofrecerlle a información oportuna sobre a situación e solicitar a súa colaboración.

....., de de

Sinatura

Recibín

(Persoa responsable da tramitación
ou director ou directora,
do protocolo)

(Sinatura da persoa
responsable da xefatura do segundo o momento
DO)

ANEXO XIV

SOLICITUDE DE ASESORAMENTO E/OU APOIO TÉCNICO A OUTROS ORGANISMOS (ESPECIALMENTE EN SITUACIÓNS DE CIBERACOSO)

Estimado/a señor/a D/D^a (nome e apelidos da
persoa responsable de.....):

Como..... (cargo no organismo que se consulta)
do..... (nome do organismo ao que nos diriximos),

diríxome a vostede co obxecto de lle comunicar que, logo da recepción dunha denuncia por
posible acoso escolar sufrido por un alumno/a
do..... (nome do centro educativo), solicitamos
o seu asesoramento e/ou apoio técnico, de acordo co protocolo establecido ao respecto. Será
precisa a súa colaboración e/ou intervención para os seguintes aspectos (indicar):

- Recompilar información que contribúa ao adecuado desenvolvemento do protocolo establecido no centro ante situacións deste tipo, especialmente no referido á adopción das medidas que poidan extralimitar o contorno educativo.
- Solicitar o seu apoio técnico, necesario para a estruturación das entrevistas que se lles van realizar aos implicados, sobre todo no contorno das súas familias, tal como se establece no citado protocolo.
- Por motivos técnicos informáticos ás forzas e corpos de seguridade do Estado, acceso aos ordenadores e recadar probas nas situacións de ciberacoso, como proceder ás denuncias oportunas ante estes.
- Outros motivos..... Polo que, queda convocado/a á reunión que se manterá o próximo día....., ás horas, no..... deste centro, co obxecto de lle ofrecer a información oportuna sobre a situación e solicitar a súa colaboración.

....., de de

Sinatura

(O/A director/a)

Recibín

(Sinatura do/a representante organismo)

ANEXO XV

REGISTRO E ANÁLISE DA INFORMACIÓN

1. DATOS DO CENTRO EDUCATIVO

DATOS DO CENTRO EDUCATIVO	
Nome	
Enderezo	
Responsable da dirección	

2. BREVE DESCRICIÓN DOS FEITOS (data coñecemento, tipo incidencia, lugar...)

Feito	Medio/Forma	Lugar	Data

Observacións:

--

--

3. DATOS DO ALUMNADO IMPLICADO

Datos do alumno ou da alumna (presunta vítima)	
Nome e apelidos	
Curso/Grupo	
Idade	
Indicar sexo	☐ Muller ☐ Home
Representante legal 1 (indicar parentesco)	
Representante legal 2 (indicar parentesco)	

Datos do alumnado (presunto agresor ou agresora)	
Nome e apelidos	
Curso/Grupo/Idade	
Indicar sexo	☐ Muller ☐ Home
Representante legal 1 (indicar parentesco)	
Representante legal 2 (indicar parentesco)	
Representante legal 1	

(indicar parentesco)	
Representante legal 2 (indicar parentesco)	

CEIP ESPEDREGADA

Datos do alumnado observador/espectador	
1	Nome e apelidos
	Curso/Grupo/Idade
	Indicar sexo ☐ Muller ☐ Home
2	Nome e apelidos
	Curso/Grupo/Idade
	Indicar sexo ☐ Muller ☐ Home
3	Nome e apelidos
	Curso/Grupo/Idade
	Indicar sexo ☐ Muller ☐ Home

4. DATOS DOS PROFESIONAIS IMPLICADOS

Datos doutros posibles observadores		Cargo/posto
1	Nome e apelidos	
2	Nome e apelidos	
3	Nome e apelidos	
4	Nome e apelidos	

Datos dos profesionais implicados (nome e apelidos)		Cargo/posto
Persoa ocupa a dirección centro		
Responsable atención/apoio á vítima		
Responsable tramitación protocolo		
Instrutor/a expediente disciplinario		

Departamento orientación do centro		
Outros profesionais centro		
Outros profesionais externos		
Outros		

CEIP ESPEDREGADA

5. MEDIDAS ADOPTADAS (DE PROTECCIÓN E CONTROL)

Coa presunta vítima	
Coa presunta/s persoa/s agresora/s	
Co alumnado observador/espectador	

6. ACTUACIÓNS DESENVOLVIDAS

ENTREVISTA		DATOS (NOME E APELIDOS)	DATA
VÍTIMA	Alumno/A		
	Familia		
PRESUNTOS/AS AGRESORES	Alumno/A		
	Familia		
	Alumno/A		
	Familia		
	Alumno/A		
	Familia		
	Alumno/A		
	Familia		
observador/espectad Alumnado	Alumno/A		
	Alumno/a		
	Alumno/a		
	Alumno/a		
PROFESIONAIS OUTROS			

CEIP ESPEDREGADA

OUTRAS ACTUACIÓNS (sempre que sexan relevantes)

Actuación	Información recollida - Breve descripción (concretar)	Data
-----------	---	------

7. **OBSERVACIÓNS** (Recoller os aspectos que se consideren relevantes e non estean reflectidos nos apartados anteriores)

8. CONCLUSIÓNS E PROPOSTA

SITUACIÓN OU NON DE ACOSO ESCOLAR

Confírmase unha situación de acoso escolar e/ou ciberacoso, logo da análise da información recadada

Proposta de inicio do expediente disciplinario oportuno á Dirección do centro

Recomendación de comunicación a outros organismos (especial gravidade)

Si

Indicar a cal/cales:

Non

Da análise da información recadada non se confirma a existencia de acoso

Proposta de revisión das medidas de prevención e sensibilización do centro, en materia de convivencia, sobre todo:

Plan de convivencia e normas de convivencia

Normas de organización e funcionamento do centro

Outras

....., de de

Sinatura

Persoa receptora da información (Responsable da tramitación)

CEIP ESPEDREGADA

ANEXO XVI

PROPOSTA DE MEDIDAS QUE HAI QUE ADOPTAR

(Proposta que lle fai a persoa responsable da tramitación á Dirección do centro educativo. Estas medidas son continuación das adoptadas nun primeiro momento pola Dirección do centro como medidas urxentes/cautelares ao inicio do procedemento)

1. DATOS DO CENTRO EDUCATIVO

DATOS DO CENTRO EDUCATIVO

Nome

Enderezo

Responsable da Dirección

2. MEDIDAS PROPOSTAS

DE PROTECCIÓN Á VÍTIMA

REEDUCADORAS E CORRECTORAS Á PERSOA OU PERSOAS AGRESORA/S

REEDUCADORAS

CORRECTORAS

3. OUTRAS MEDIDAS

CO ALUMNADO DO GRUPO-CLASE DO ALUMNADO IMPLICADO

CO ALUMNADO OBSERVADOR/ESPECTADOR

COAS FAMILIAS DO ALUMNADO IMPLICADO

COAS FAMILIAS DO ALUMNADO DO CENTRO EN XERAL

CEIP ESPEDREGADA

CO EQUIPO DOCENTE DO ALUMNADO IMPLICADO

CO EQUIPO DOCENTE DO CENTRO EN XERAL

4. OBSERVACIÓNS (*Recoller os aspectos que se consideren relevantes e non estean reflectidos nos puntos anteriores*)

--

....., de de

Sinatura

Recibín

(Persoa responsable da tramitación)

(A persoa responsable da Dirección do centro)

ANEXO XIX

COMUNICACIÓN Á INSPECCIÓN EDUCATIVA

(Este informe emitírase cando o centro determine que hai evidencias de acoso escolar, cando haxa coñecemento de denuncia policial ou xudicial ou cando, como intermediaria, a propia Inspección Educativa o solicite)

DATOS DO CENTRO EDUCATIVO		REGISTRO DE SAÍDA
Nome		Núm. _____
Enderezo		Data ___ / ___ / ___
Responsable da Dirección		

A persoa responsable da Dirección, en relación coa existencia de determinadas condutas escolares contrarias á convivencia que lle afectan a alumnado deste centro e que poden ser consideradas como un posible acoso escolar, INFORMA:

1. INFORMACIÓN RECOLLIDA

PERSOA QUE RECOLLE A DEMANDA	PERSOA QUE COMUNICA A DEMANDA	Data da demanda de intervención
DATOS DE IDENTIFICACIÓN DA PRESUNTA VÍTIMA		

Nome e apelidos (ou iniciais)	
Indicar sexo	☐ Muller ☐ Home
Curso/Grupo/Idade	

CEIP ESPEDREGADA

DATOS DE IDENTIFICACIÓN DAS PRESUNTAS PERSOAS AGRESORAS	
Nome e apelidos (ou iniciais)	
Indicar sexo	☐ Muller ☐ Home
Curso/Grupo/Idade	

DATOS DE IDENTIFICACIÓN DAS PRESUNTAS PERSOAS OBSERVADORAS	
Nome e apelidos (ou iniciais)	
Indicar sexo	☐ Muller ☐ Home
Curso/Grupo/Idade	
(*Incluír os datos de todo o alumnado implicado)	

TIPO E GRAVIDADE DA SITUACIÓN DENUNCIADA			
EXCLUSIÓN/MARXINACIÓN SOCIAL	☐ Si	☐ Non	☐ Puntual ☐ Repetida
AGRESIÓNS VERBAIS	☐ Si	☐ Non	☐ Puntual ☐ Repetida
AGRESIÓNS FÍSICAS INDIRECTAS	☐ Si	☐ Non	☐ Puntual ☐ Repetida
AGRESIÓNS FÍSICAS DIRECTAS	☐ Si	☐ Non	☐ Puntual ☐ Repetida

MALTRATO MIXTO (ameazas/ chantaxe/intimidación)	☐ Si	☐ Non	☐ Puntual ☐ Repetida
CIBERACOSO	☐ Si	☐ Non	☐ Puntual ☐ Repetida
ACOSO OU ABUSO SEXUAL	☐ Si	☐ Non	☐ Puntual ☐ Repetida

LUGARES ONDE SE PRODUCE A SITUACIÓN DENUNCIADA	
☐ Na clase	☐ O transporte escolar
☐ No patio	☐ Nas entradas do centro
☐ Nos corredores	☐ Nas saídas do centro
☐ Nos baños	☐ Por internet cando está na casa (redes sociais, chat ou correo electrónico)
☐ Nos vestiarios do ximnasio	
☐ No recreo	
☐ No comedor escolar	☐ Outros

DESCRIPCIÓN DOS FEITOS (Breve e concreta)

1º

2º

3º

CEIP ESPEDREGADA

TESTemuÑAS DOS FEITOS	
ALUMNADO (iniciais)	
PROFESORADO	
PERSOAL SERVIZOS	
OUTROS	

ACTUACIÓNS REALIZADAS	DATAS
MEDIDAS PROVISIONAIS DE URXENCIA E DE PROTECCIÓN Á VÍTIMA	
MEDIDAS REEDUCADORAS DIRIXIDAS AO ALUMNADO AGRESOR	
MEDIDAS CORRECTORAS DIRIXIDAS AO ALUMNADO AGRESOR	

	Apertura de expediente disciplinario (en caso afirmativo, anexar unha copia) ☐ Si ☐ Non	

CEIP ESPEDREGADA

REUNIÓNS E ENTREVISTAS		DATA
Co alumno ou alumna vítima		
Co alumnado agresor		
Co alumnado observador		
Con outro alumnado		
Coa familia da vítima		
Coa familia do alumnado agresor		
Co profesorado titor		
Co equipo docente		
Co departamento de orientación		
Con axentes externos (indicar)		
Co persoal de servizos		

SEGUIMIENTO DO PROTOCOLO ESTABLECIDO PARA ESTAS SITUACIÓNS

SI

NON

INFORMACIÓN COMPLEMENTARIA

Existencia de informe médico	☐ SI	☐ NON
Realizouse denuncia policial/xudicial	☐ SI	☐ NON
Informouse a Servizos Sociais	☐ SI	☐ NON
Informouse á Fiscalía de Menores	☐ SI	☐ NON
Outros (indicar cales):	☐ SI	☐ NON

....., de de

Sinatura

(O/A director/a)

INSPECCIÓN EDUCATIVA

(Enderezo)

CEIP ESPEDREGADA

ANEXO XX

REGISTRO DO SEGUIMENTO E AVALIACIÓN DAS MEDIDAS ADOPTADAS

(Este rexistro poderá facelo a persoa responsable da tramitación, xunto con outros profesionais do centro, coa finalidade de comprobar a súa adecuación e cumprimento e, de ser o caso, facer propostas de mellora para futuras actuacións que poderán incluírse nos documentos de mellora da convivencia do centro)

1. DATOS DO CENTRO EDUCATIVO

DATOS DO CENTRO EDUCATIVO	
NOME	
ENDREZO	
RESPONSABLE DE DIRECCIÓN	

2. SEGUIMENTO DAS MEDIDAS PROPOSTAS

REEDUCADORAS COA PERSOA OU PERSOAS AGRESORA/S		
CUMPRIMENTO	INCUMPRIMENTO	MOTIVO
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

CEIP ESPEDREGADA

CORRECTORAS COA PERSOA OU PERSOAS AGRESORA/S		
CUMPRIMENTO	INCUMPRIMENTO	MOTIVO
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

CO ALUMNADO DO GRUPO-CLASE DO ALUMNADO IMPLICADO		
CUMPRIMENTO	INCUMPRIMENTO	MOTIVO
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

CO ALUMNO OBSERVADOR/ESPECTADOR		
CUMPRIMENTO	INCUMPRIMENTO	MOTIVO
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

CEIP ESPEDREGADA

COAS FAMILIAS DO ALUMNADO IMPLICADO		
CUMPRIMENTO	INCUMPRIMENTO	MOTIVO
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

COAS FAMILIAS DO ALUMNADO DO CENTRO EN XERAL		
CUMPRIMENTO	INCUMPRIMENTO	MOTIVO
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

CO EQUIPO DOCENTE DO ALUMNO IMPLICADO		
CUMPRIMENTO	INCUMPRIMENTO	MOTIVO
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

CO EQUIPO DOCENTE DO CENTRO EN XERAL		
CUMPRIMENTO	INCUMPRIMENTO	MOTIVO
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

3. OBSERVACIÓNS DO SEGUIMENTO *(Recoller os aspectos que se consideren relevantes e non estean reflectidos nos parágrafos anteriores)*

CEIP ESPEDREGADA

4. AVALIACIÓN DAS MEDIDAS ADOPTADAS (*Análise das medidas adoptadas, valorando a consecución ou non dos obxectivos iniciais que se pretendían acadar con elas*)

MEDIDA PROPOSTA	PERTINENCIA DA MEDIDA		POSIBLES ERROS	PROPOSTA DE MELLORA
	SI	NON		

..... de de

Sinatura 1

Sinatura 2

Sinatura 3

(Persoa responsable da tramitación/outros profesionais do centro implicados)

CEIP ESPEDREGADA

ANEXO XXI

DENUNCIA A SERVIZOS SOCIAIS

(Esta denuncia unicamente debe realizarse naqueles casos en que, pola súa especial gravidade, poida supoñer un desamparo por parte das familias dos menores implicados. En calquera caso, antes da súa interposición, convén solicitar asesoramento xurídico da Consellería)

DATOS DO CENTRO EDUCATIVO		REXISTRO DE SAÍDA
NOME		Num. _____
ENDEREZO		DATA: ____/____/____
RESPONSABLE DA DIRECCIÓN		

D/D^a....., maior de idade, con DNI....., actuando en representación do centro....., en calidade de responsable da Dirección deste, comparece ante os Servizos Sociais dese concello e **DI**:

Que, por medio deste escrito e ao abeiro no disposto no artigo 3 da Lei de Servizos Sociais de Galicia e no artigo 13 da Lei de protección do menor, formulo **denuncia** polos feitos acaecidos no centro e que se mencionan a continuación:

PRIMEIRO. O pasado día.....foi posta en coñecemento do centro unha presunta situación de acoso escolar **sufrida/provocada** (elimínese o que non proceda) polo/a menor.....

SEGUNDO. Os feitos denunciados consisten en:

.....

TERCEIRO. Logo de varios intentos de contactar coa familia do menor referido, non foi posible

(especificar a familia concreta da que non se recibe resposta ou da que se pode deducir abandono e/ou desprotección).

Polo exposto,

SOLICITO dos Servizos Sociais que teñan por presentado este escrito e formulada a denuncia para os efectos legais, así como que procedan segundo regulamentariamente estea establecido. de de

Sinatura

(O/A director/a)

Sr. Alcalde/Sra. Alcaldesa de

(Concellería de Servizos Sociais) (Enderezo)

ANEXO XXII

DENUNCIA Á FISCALÍA DE MENORES

(Esta denuncia unicamente debe realizarse naqueles casos en que, pola súa especial gravidade, poida revestir carácter de delito. En calquera caso, antes da súa interposición, convén solicitar asesoramento xurídico da Consellería)

DATOS DO CENTRO EDUCATIVO		REGISTRO DE SAÍDA
NOME		Num. _____
ENDEREZO		DATA: ____/____/____
RESPONSABLE DA DIRECCIÓN		

D/Dª , maior de idade, con DNI.....,actuando en representación do centro.....
, en calidade de responsable da Dirección deste, comparece ante a Fiscalía e **DI:**

Que, por medio deste escrito e ao abeiro do disposto no artigo 262 da Lei de axuízamento criminal e no artigo 13 da Lei de protección do menor, formulo denuncia polos feitos acaecidos no centro e que se mencionan a continuación:

PRIMEIRO.

O pasado día foi posto en coñecemento do centro unha presunta situación de acoso escolar sufrida polo/a menor.....

SEGUNDO. O/s presunto/s son:

.....

TERCEIRO. Os feitos denunciados consisten en:

.....
.....
.....

Polo exposto e considerando a gravidade dos feitos,

SOLICITO da Fiscalía que teña por presentado este escrito e formulada a denuncia para os efectos legais, así como que proceda segundo regulamentariamente estea establecido.

....., de de

Sinatura

(O/A director/a)

ANEXO II

AULA DE CONVIVENCIA

A Aula de convivencia é unha estratexia organizativa de xestión pacífica dos conflitos. Baséase na visión positiva do conflito, entendéndoo como oportunidade para a reflexión, para a integración democrática das normas e para a mellora persoal e da institución escolar.

A Aula de Convivencia é unha ferramenta para resolver democraticamente os conflitos, antes de aplicar as medidas sancionadoras que supoñan a aplicación das NOF, empregando outras medidas correctoras. Tamén pode ser unha medida complementaria da aplicación sancionadora das NOF.

A ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DA AULA

OBXECTIVOS

1. Aproveitar o espazo para axudar ao alumnado a xestionar os conflitos de xeito pacífico e reflexivo, evitando a escalada do conflito.
2. Establecer un espazo que lle permita ao alumnado distanciarse do foco do conflito, ou das circunstancias que o orixinan. Conseguir o tempo necesario para poder axudarlle a reflexionar e buscar posibles solucións.
3. Ofrecer unha resposta educativa ao alumnado que, pola reincidencia das súas condutas contrarias ás normas, deba ser privado da asistencia a súa aula ordinaria durante determinadas horas, materias ou días.
4. Conseguir tratamentos educativos personalizados e un seguimento integral do alumnado con problemas de conduta.
5. Xestionar de xeito coordinado e centralizada os conflitos do centro, ofrecendo respostas adaptadas ao grupo-clase, ao historial previo, as condicións socio-familiares e as solucións antes intentadas.
6. Medir a conflitividade no Centro para tomar novas medidas se fose necesario.

A NOSA AULA DE CONVIVENCIA

Establecemos *tres funcións posibles* da nosa aula de convivencia:

1. Aula de Convivencia como aula de **reflexión** é un espazo que trata de facilitar a reflexión do alumnado que impide o normal desenvolvemento do grupo clase, enchendo de contido pedagóxico as “expulsións” ou os “tempo fora” da aula.

- Neste espazo, o profesorado trata de facilitarlle ao alumno/a as ferramentas precisas para que analice as súas condutas disruptivas e se comprometa ao cambio, ofrecendo unha resposta tanto aos conflitos puntuais na aula como ao alumnado con problemas persistentes de conduta. Permite ademais que, cando o alumno estea fóra da aula, o profesor pode intervir co resto da aula.
- Aconséllase tamén para todo un grupo-clase que teñen poucas habilidades sociais para resolver os conflitos e úsanse como lugar no que se fan esas aprendizaxes para despois xeneralizalas na aula e na súa vida escolar
- Tamén para toda unha aula que teña un conflito: acoso, rexeitamento dun grupo de alumnos por razón de sexo, algún tipo de discriminación, cando hai pouca cohesión do grupo e se establece un traballo para esa aula coas súas carencias.

2. Aula de convivencia como **aula de traballo** trata de dar solución ao alumnado que, polas repetidas condutas contrarias ás normas en calquera dos espazos do centro, fora obxecto de privación do seu dereito de asistencia, sendo atendido nesta aula en vez de cumprir a sanción no seu domicilio, combinando traballos curriculares e de modificación de conduta.

3. Aula de Convivencia como analizadora da convivencia e **executora das medidas propostas pola comisión de convivencia**

- Procura datos cuantitativos e cualitativos sobre a realidade de cada alumno/a, de cada grupo clase ou sobre o centro escolar en xeral. Estes datos son utilizados para a súa reflexión e discusión, na procura de solucións e correccións preventivas e reactivas

adaptadas a cada caso en particular, a cada grupo clase, a cada profesor/a, etc. (aprender a convivir, habilidades sociais, resolución de conflitos,

- Cada aula do centro pódese converter en unha aula de convivencia, dende este punto de vista. Establécese cando a comisión de convivencia indica a necesidade de traballar puntualmente no centro unha carencia a nivel de convivencia detectada ou para traballar no plano da prevención.

AULA DE CONVIVENCIA COMO AULA DE REFLEXIÓN

Espazo que trata de facilitar a reflexión do alumnado que impide o normal desenvolvemento do grupo clase. O profesorado encargado da xestión desta aula será o profesorado encargado da dinamización da convivencia do centro.

CRITERIOS E CONDICIÓNS PARA A ATENCIÓN DO ALUMNADO NA AULA DE CONVIVENCIA

O alumnado que impida o desenvolvemento normal do grupo-clase, logo de poñer en práctica outras medidas e estratexias sen acadar resultados, pode ser enviado á Aula de Convivencia. Que un alumno asista a esta aula non limita outro tipo de intervencións: traballo coa familia, buscar axuda externa, sistema de puntos, contratos.. As familias deben ser informadas e implicarse nos acordos ós que se chegaran na Aula de Reflexión ou na Aula de Traballo.

CONDUTAS QUE PODEN SER CAUSA DA DERIVACIÓN A AULA DE CONVIVENCIA

- ✓ Molesta e non deixa traballar. Interrompe constantemente
- ✓ Non obedece reiteradamente ás indicacións do profesorado.
- ✓ Falta de respecto ao profesor/a.
- ✓ Falta de respecto a un compañeiro/a.
- ✓ Non gardar o silencio necesario para o desenvolvemento das tarefas escolares.
- ✓ Berrar.
- ✓ Non traballa e non deixa traballar.
- ✓ Non permanece sentado/levantarse sen permiso
- ✓ Impuntualidade
- ✓ Facerse o gracioso
- ✓ Sae da clase sen permiso.
- ✓ Non trae material. Quitarlle o material a un compañeiro.

- ✓ Quítalle a merenda a un compañeiro.
- ✓ Rompe o material.

CEIP ESPEDREGADA

PROTOCOLO DE ACTUACIÓN

1. Acceso a esta aula

O profesorado poderá derivar a un alumno/a á Aula de Convivencia cubrindo presentado ao xefe/a de estudos un “protocolo de derivación”

- ✓ O profesor debe de xustificar e ter rexistradas as razóns polas que o alumno vai en cada caso a esta aula e tamén se acude enviado por outro profesor diferente ao titor
- ✓ Xustificación da necesidade: conduta inapropiada do alumno/a que se trata de corrixir
- ✓ As actuacións levadas a cabo e que non deron resultado: Rexistro das actuacións e historial previo de solucións intentadas e os resultados das intervencións.
- ✓ Profesorado que solicita a demanda.
- ✓ Especificar detalladamente o motivo polo que se fai a demanda.
- ✓ Debe estar informada a familia da solicitude desta medida e o titor/a se quen fai a demanda é un profesor diferente.

A dirección do centro é quen ten que aprobar a intervención e inclusión na aula

2. Traballo na aula de convivencia

- ✓ O profesor/a que acolle ao alumno/a será quen leve adiante a sesións. Deberá coñecer o rexistro das intervencións anteriores e todos os datos que precise para realizar o seu traballo co obxecto de evitar actuacións dispareas.
- ✓ Establecerase o nº de sesións que o alumno/a vai permanecer na aula.
- ✓ O profesorado debe facer unha entrevista ao alumnado que accede e rexistrala (modelo concreto de entrevista) co fin de acadar un compromiso concreto de mellora, preguntar se sabe por que está na aula, preguntarlle se quere modificar a conduta, Se sabe quen é a persoa que atende a aula... Trátase de crear un clima de confianza e de colaboración .
- ✓ O alumno/a cubrirá a “ficha de reflexión” cada vez que accede a aula
- ✓ Rematado este proceso, o alumno/a volverá á súa aula ordinaria.
- ✓ O profesorado da Aula de Convivencia acordará as condicións de regreso á aula (petición de desculpas, pedir permiso ó entrar, etc).
- ✓ Tamén redactará un informe final da intervención que entregará a persoa que fixo a demanda de intervención.
- ✓ O alumnado debe poder volver á aula ordinaria antes de rematar as sesións propostas se o

profesorado da aula de convivencia o considera oportuno.

3. Seguimento do alumno/a

Farase un seguimento do alumnado que participa na aula de convivencia unha vez remate a permanencia por parte da persoa que fixo a demanda. Estará informada a familia do alumno/a dos resultados da intervención.

4. Seguimento da aula e coordinación do profesorado que atende a aula

Contarase cunha reunión quincenal ou mensual dentro do horario lectivo entre os membros da Aula de Convivencia, a xefatura de estudos, a dirección e a xefatura do departamento de orientación coa participación, se os casos a tratar o aconsellan, dos servizos sociais ou sanitarios. Se por dificultades organizativas non puidera ser, polo menos requirirase unha reunión entre o seu coordinador/a, o orientador/a e a xefatura.

FUNCIONAMENTO DA AULA DE CONVIVENCIA COMO AULA DE REFLEXIÓN

A Aula de Convivencia estará atendida polo profesorado formado en convivencia e realizará funcións de garda específica nesta aula. A selección do profesorado desta comisión realizarase por parte do equipo directivo, atendendo aos seguintes criterios:

- Formación e interese polo tema
- Experiencia previa
- Participación na comisión de convivencia do centro.

PROGRAMACIÓN DAS ACTUACIÓNS DA AULA DE CONVIVENCIA

As actividades a realizar nesta aula, encamiñadas a reflexión por parte do alumnado atendido na aula poden ser programadas polo Departamento de Orientación así como tamén debe de facilitar material que favoreza actitudes responsables e condutas positivas para a convivencia.

AULA DE CONVIVENCIA COMO AULA DE TRABAJO

Lugar para cumprir unha sanción en lugar de facelo no seu domicilio, combinando traballos curriculares e de modificación de conduta. Cando a aula de convivencia é usada como aula de traballo será atendida polo profesorado de garda do centro. O alumnado que, pola falta pola gravidade dos feitos, deba ser obxecto de sanción disciplinaria poderá cumprila na Aula de Convivencia, segundo o procedemento de sancións, seguindo as NOF. A xefatura de estudos ou a dirección comunicará a medida correctiva e os seus resultados:

- Ao alumno /a e á súa familia indicando os motivos, o número de días e o número de horas,

así como as actividades formativas e de reflexión que realizará. Podería solicitarse tamén a colaboración da familia co fin de alcanzar os obxectivos fixados. .

- Ao Departamento de orientación para que facilite as actividades de reflexión”
- A comisión de convivencia a demanda indicando os motivos, os obxectivos, o número de días, o número de horas e as actividades formativas e de reflexión que realizará o alumno ou alumna.
- A xefatura, solicitará ao equipo educativo as actividades formativas para o período de expulsión,
- A xefatura de estudos establecerá co profesorado de garda as quendas para atender ao alumnado
- Este proceso non deberá exceder de 2 días.

NORMAS DA AULA DE TRABALO

- O alumno acudirá á aula de traballo con material curricular actualizado, que será revisado e cualificado. Realizará as mesmas actividades que o grupo de referencia na medida que fora posible.
- Durante o período de permanencia na aula de convivencia é preciso preparar a reincorporación do alumno no grupo clase e traballar coas condicións que reforzan a corrección da súa conduta.
- Limitarase o nº de veces que un alumno poida ser sancionado con esta medida.
- Como norma xeral, a familia e o profesorado deben coñecer o resultado da entrevista ou dos acordos acadados.
- Tanto o alumno/a como a súa familia deberán ser parte activa da resolución dos seus propios conflitos.

AULA DE CONVIVENCIA COMO CONTROL DA CONVIVENCIA

A xefatura de estudos, dirección, a xefa do departamento de orientación e a coordinadora da AC, terán unha reunión mensual co fin de:

- Propor solucións sobre os conflitos que se detectaran, adaptados á problemática de cada alumno/a en particular, de cada grupo clase, profesor ou organización de centro.
- Medición da conflitividade do centro.
- Estudio sobre medidas preventivas.
- Estes datos serán levados á reunión da Comisión de Convivencia que se realizará trimestralmente. A comisión deberá propor solucións que afecten o conxunto da comunidade educativa, como a convocatoria ao equipo docente, o traballo dun tema específico na titoría, a entrevista conxunta coa familia e a organización dos grupos e os espazos.

ACTIVIDADES E FERRAMENTAS

PROTOCOLO DE DERIVACIÓN A AULA DE CONVIVENCIA

DATOS DO CENTRO:

NOME: _____ CÓDIGO _____

LOCALIDADE _____ PROVINCIA _____

DATOS DO ALUMNO/A

NOME E APELIDOS: _____ IDADE: _____

GRUPO: _____ REPETIDOR: SI NON

Nº DE DERIVACIÓNS A AULA: _____

ANTECEDENTES DE CONDUCTA:

MOTIVOS POLOS QUE SE DERIVA A AULA

OBXECTIVOS DA DERIVACIÓN:

DATOS SOBRE A DERIVACIÓN					
Nº de días					
Nº de horas por día					
Horario de permanencia na aula	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
Actividades formativas a realizar					
Actividades de reflexión a realizar					

En _____ a _____ de _____ de

Sinatura

O titor/a

o director/a

COMUNICACIÓN Á FAMILIA

Reunidos D /Dna _____ (pai, nai ou titor legal) do
alumno/a: _____ e o/a director/a do
centro D/Dna _____

Para o seu coñecemento se lles comunica a resolución adoptada de derivar ao citado alumno/a á
Aula de Convivencia nas condicións establecidas no el Plan de Convivencia e especificadas nos
apartados anteriores.

En _____ a _____ de _____ de _____

Sinatura

Sinatura

Director/a

Pai/Nai/Titor/a

DATOS SOBRE A EVOLUCIÓN DO ALUMNO/A

Asiste con regularidade:

Trae os materiais para traballar:

Realiza as actividades que se lle indican:

Mostra actitude respectuosa:

Mostra actitude reflexiva y cooperativa:

Mostra indicios de mellora:

Establece compromisos:

Outros datos de interese:

sinatura

sinatura

Responsable da Aula de Convivencia

O orientador/a

En _____ a _____ de _____ de _____

Sinatura

Sinatura

Director/a

Pai/Nai/Titor/a

CEIP ESPEDREGADA